

Jesenice — Prvi delavski svet železarne Jesenice, ki so ga izvolili 29. januarja 1950. leta, je začel opravljati svoje dolžnosti 9. februarja istega leta na prvi delovni seji. Ta pomemben dogodek v razvoju samoupravljanja so železarji proslavili s slavnostno sejo delavskega sveta minulo soboto v jeseniškem gledališču. Svečanosti so se udeležili tudi ugledni gostje, med njimi Franc Leskošek-Luka, Miha Marinko, Vencelj Perko, Marjan Breclj, Vinko Hafner, Vlado Klemenčič, Ljubo Jasnič, Tomaž Ertl in Mitja Švab. Slavnostni govornik je bil predsednik republiškega sveta ZSS Vinko Hafner. — Foto: F. Perdan

Leto XXXIII. Številka 11

Ustanovitelji: občinska konferenca SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trst — Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — Odgovorni urednik Andrej Žalar

GLAS

Kranj, torek, 12. 2. 1980
Cena: 5 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Poudarki iz govora Vinka Hafnerja

— Upravni odbor, ki ga je delavski svet železarne izvolil 14. avgusta 1950. leta, je 20. avgusta istega leta prevzel železarno v upravljanje. Na svečanosti ob tem dejanju je član politbiroja CK KPJ, minister vlade FLRJ in predsednik sveta za strojegradnjo Franc Leskošek-Luka v govoru dejal: »Vas so delavci izvolili v delavski svet. Vam je delavstvo železarne dalo veliko zaupanje in s tem ste sprejeli veliko nalogo. Izročam vam ključ tega velikega podjetja v imenu državne oblasti. Vi ste sedaj odgovorni za vse delo v železarni. Vodite železarno po zakonitih predpisih, v okviru petletnega gospodarskega načrta, po navodilih in smernicah, kakor jih narekujejo interesi naše socialistične skupnosti. Skrbite o delavcih, o njihovem delu, življenju in družinah. Dvigajte njihovo kulturo in politično zavest, vodite pravilno gospodarsko politiko, učite se in učite druge. Partija in oblast vam bosta pomagali. Čuvajte tovarno, ki je skupna last. Zavedajte se, da sovražnik bdi in išče prilike, da bi vam škodoval. Čestitam vam k prazniku in želim mnogo uspehov.«

— Sprejem zakona o delavskih svetih leta 1950 pomeni začetek obdobja samoupravnega socializma; torej nastanek takšne socialistične družbene ureditve, kjer delavec samoupravlja s pogoji in z rezultati svojega dela. Pri tem pa se tudi sam preobraža iz meznega delavca — proletarca v samoupravnega delavca — gospodarja.

Boj jeseniških železarjev za takšen cilj se je začel že pred vojno, v obdobju kapitalizma, kot boj proti izkoriščanju. Potekal je v naprednih sindikatih in pod vodstvom Komunistične partije pred začetkom samoupravljanja.

— Prehod k samoupravljanju pomeni resnično revolucionaren korak naprej v družbenem razvoju. Samoupravljanje je kakovostno nov družbeni odnos; nov sistem upravljanja in družbene organiziranosti, za kar nismo imeli nobenega vzora. Zato smo morali iskati izvirne, lastne rešitve. Kljub objektivnim težavam in zavestnim odporom posameznikov smo na osnovi bogatih revolucionarnih izkušenj pri tem največkrat uspevali, prihajalo pa je tudi do napak in zablod.

— V treh desetletjih so v železarni Jesenice opravili veliko samoupravno preobrazbo. Vedno so iskali nove rešitve, kako upravljanje približati delavcem. Leta 1953 so ustanovili 22 obratnih delavskih svetov, leta 1956 devet grupnih in dva obratna, od 1958. do 1960. leta, ko so uvedli 4 ekonomske in 1 upravno enoto s svojimi delavskimi sveti, je za celotno železarno deloval en delavski svet z upravnim odborom. Leta 1960, ko so obrati postali delovne enote z delavskimi sveti in zbiri delavcev, je v samoupravnih organih sodelovalo že 600 delavcev. Novo kvaliteto v razvoju samoupravnih odnosov pomenijo leta 1971 sprejeti delavski ustavni amandmaji, leta 1974 sprejeta nova ustava in 1976. leta sprejet zakon o združenem delu. Leta 1977 so v železarni sprejeli samoupravni sporazum o združevanju 22 temeljnih organizacij in treh delovnih skupnosti v delovni organizaciji, leto pozneje pa samoupravni sporazum o združevanju v sestavljeno organizacijo Slovenske železarne. Pomembne so bile tudi druge volitve delegatov v organe družbenopolitične skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti.

Danes v železarni Jesenice deluje 96 delegacij s 1600 delegati. Vsak tretji delavec železarne je vključen v samoupravno oziroma družbeno delovanje.

Samoupravne pridobitve razvijati naprej

Minulo soboto dopoldan je bila v jeseniškem gledališču slavnostna seja delavskega sveta železarne Jesenice, s katero so proslavili 30. obletnico začetka samoupravljanja v tem kolektivu

Jesenice — V železarskem mestu pod Mežaklo je bilo minulo soboto zares svečano. Številni udeleženci so se ob 10. uri zbrali v gledališču Tone

Čufar, da bi s skupno spomnili ustanovitve prvega delavskega sveta v jeseniški železarni. Na slavnostni seji delavskega sveta železarne so

Prešeren osmišlja boj koroških Slovencev
Koroški Slovenci so prišli v Kranj, da si napolnijo srca s Prešernovo ljubeznijo; toda mar jih niso oni nam.

Kranj — »Koroški Slovenci se bomo v Prešernovem mestu ob letošnjem slovenskem kulturnem prazniku spraševali vsak posamič — koliko poznamo Prešerna, njegovo veliko umetniško in slovensko moč, njegovo vero v napredek svobodoljubnega človeštva — njegovo gorečo ljubezen. Zakaj? Tukaj, v Prešernovem mestu, si napolnimo srca s Prešernovo ljubeznijo do naroda, do slovenske kulture in tukaj si krepimo duhovno moč v nadaljnjem boju za svobodo slovenske besede in slovenske kulture pri nas ob Dravi! Da tam na Koroškem pri nas rojak prost bo vsak — ne vrag, le sosed bo mejak!« — je v svojem uvodnem nagovoru dejal pesnik in pisatelj Valentin Polanšek, predsednik Slovenske prosvetne zveze iz Celovca.

Toda mar niso oni nam napolnili srca s Prešernovo ljubeznijo, smo se tiho spraševali, ko smo po večeru koroške pesmi, plesa in besede zapuščali dvorano kina Center. Še nam je zvenela navdušena Zdravljica, mila Rož, Podjuna, Zila, mehka pesem celovških gimnazijcev, besede pesnice Milke Hartman: »Koroški Slovenci svojo trdoživost in svoj obstoj potrjujemo vsak dan s svojim kulturnim delom«, še je odmeval navdušen aplavz polne dvorane, ki ga je požel nastop sleherne koroške skupine.

»Ob Prešernovem dnevu se najdemo Slovenci tako v matični domovini — v zdomstvu in v zamejstvu v skupni veri, ki je Prešernova vera, ki je slovenska vera: Žive naj vsi narodi, ki hrepene dočakat dan...« je svoj nagovor začel Valentin Polanšek. Našli smo se, tokrat Koroški Slovenci v Kranju in če je priveditelj morda razmišljal o uspehu nove vsebine proslave ob Prešernovem dnevu, lahko njegovo potezo le pohvalimo. Koroški Slovenci, ki hrepene že nad tisoč tristo let, ki so krvaveli v času hitlerizma, ki se še danes bore za visoke človečanske ideale našega pesnika — vidca, so nam veseli in žalostni Prešernov dan najlepše napolnili.

Koroške Slovence sta v Kranj povabili zveza kulturnih organizacij in kulturna skupnost, odzvali sta se obe koroški kulturni organizaciji: Slovenska prosvetna zveza in Krščanska kulturna zveza. Scenarij proslave je naredil Silvo Ovsenk, velik prijatelj Koroških Slovencev, ki je ob predstavitvi nastopajočih skupin vpletel besede koroških pesnikov Milke Hartman, Valentina Polanška in Andreja Kokota. Peli so

mešani pevski zbor slovenskega prosvetnega društva »Srce« iz Dobrle vasi, moški pevski zbor društva »Trta« iz Žitare vasi, moški in mešani pevski zbor društva »Zarja« iz Železne Kaple ter dijaki sedmega razreda slovenske gimnazije iz Celovca, ki pojejo in igrajo v ansamblu »Mi mladi«. Pesem in besedo so popestrili mladi plesalci folklorne skupine pri društvu »Srce« iz Dobrle vasi.

Na petkovi proslavi so podelili tudi velike in male Prešernove plakete, vsakoletna kranjska priznanja za kulturno delo. O nagradjenih več na 8. strani.

M. Volčjak

V imenu koroških Slovencev je spregovoril pesnik in pisatelj Valentin Polanšek, predsednik Slovenske prosvetne zveze, ki je dejal, da se koroški Slovenci ob Prešernovem dnevu še bolj zavedajo svojega boja za svobodo slovenske besede in slovenske kulture na Koroškem. — Foto: F. Perdan

bili poleg sedanjih delegatov, članov prvega delavskega sveta in predsednikov vseh dosedanjih svetov navzoči številni vodstveni in družbenopolitični delavci iz železarne pa mnogi gostje. Med slednjimi so bili nekdanji minister za industrijo in rudarstvo Franc Leskošek-Luka, nekdanji predsednik vlade LRS Miha Marinko, predsednik republiškega sveta ZSS Vinko Hafner, član predsedstva SRS Marjan Breclj, član predsedstva ZKS in predsednik poslovnega odbora sestavljene organizacije Slovenske železarne Igor Uršič in predstavniki družbenopolitičnega življenja jeseniške občine ter Gorenjske.

Začetek svečanosti so naznanili zvoki koročnice Jeseniškim železarjem, ki jo je zaigral pihalni orkester Jeseniški železarji pod vodstvom Ivana Knifca. Zatem ko je orkester zaigral še internacionalo, je zbrane pozdravil predsednik delavskega sveta jeseniške železarne Jože Ulčar. V svojem uvodnem nagovoru je naglasil, da so se zbrali zaradi proslave pomembnega dogodka; izvolitve prvega delavskega sveta, ki se je prav na dan proslave pred tridesetimi leti prvič sestal na delovni seji; pa da bi se obenem spomnili 110. obletnice delovanja železarne v lanskem letu, 45. obletnice velike stavke železarjev in obletnice smrti teoretika našega samoupravljanja Edvarda Kardelja.

Začetek delovanja jeseniške železarne, je nato nadaljeval predsednik Ulčar, sega v 1869. leto, ko so na Jesenicah ustanovili kranjsko indu-

Nadaljevanje na 12. str.

Sporočilo o zdravju predsednika

Zdravniški konzilij, ki skrbi za zdravje predsednika Tita, sporoča, da je zadnje dni predsednik republike in Zveze komunistov Jugoslavije Josip Broz-Tito okrevaval počasneje zaradi prebavnih motenj in težav, ki so se pojavile pri delovanju ledvic. Konzilij se je zato odločil za potrebne ukrepe. Naš predsednik se naprej prejema številna pisma, pozdrave in brzojavke z željami za čim hitrejšo ozdravitev.

DOGOVORIMO SE

5. STRAN:

SEJA DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA IN SKUPNO ZASEDANJE ŠKOFJELOŠKE OBČINSKE SKUPŠČINE

Na 5. strani objavljamo povzetke gradiva za seje zborov škofjeleške občinske skupščine. Opozarjamo na predlog odloka o prispevnih stopnjah za uresničevanje programov interesnih skupnosti družbenih dejavnosti, predlog odloka o dopolnitvi odloka o novelaciji urbanističnega programa in predlogu odloka o ureditvi nekaterih zadev s področja zasebne obrti.

DOGOVORIMO SE

4. STRAN:

SEJA SKUPŠČINE OBČINE KRANJ

V sredo, 20. februarja, ob 15. uri se bodo sestali vsi trije zbori skupščine občine Kranj. Na skupnem in ločenih zasedanjih bodo delegati zborov sprejeli razrešnico sedanjemu predsedniku IS SO Kranj, izvolili novega predsednika, podpredsednika in člane izvršnega sveta; razprava bo nadalje tekla o resoluciji, o politiki izvajanja družbenega plana za letošnje leto v občini Kranj, o proračunu občine, o stopnjah prispevkov za skupne potrebe, o kriterijih za dodelitev sredstev krajevnim skupnostim in načinu oplojevanja živali v občini Kranj.

NASLOV:

Rdeči prapor

15. in 16. februarja bo v Kragujevcu tradicionalno srečanje samoupravljalcev. Letošnje bo posvečeno pridobivanju dohodka kot členu pri krepitvi ali slabljenju akumulativne in reprodukcijske sposobnosti. Pripravljenih je 172 poročil na to temo. V okviru srečanja bo, tako kot prejšnja leta delovala teoretična tribuna, vendar se bo tokrat posvetila manjšemu številu poročil in bo v njej tekla poglabljena razprava o akumulaciji in reprodukciji. Pri delu tribune so uvedli še eno novost — njeni udeleženci bodo namreč najprej sodelovali na plenarnih sejah in v komisijah in bodo šele potem izmenjali mnenja o teoretičnih vidikih glavne teme.

Zamejski maturanti v Ljubljani

Inštitut za mednarodna uprašanja v Ljubljani je obiskala skupina dijakov slovenske gimnazije v Trstu. Deset maturantov klasičnega oddelka te gimnazije, ki sicer vsako leto organizira ekskurzijo v glavno mesto matične republike, so v inštitutu seznanili z zgodovino te ustanove in njeno sedanjo dejavnostjo, ki je za mlade ljudi v zamejstvu še posebno pomembna.

Več traktorjev

Industrija strojev in traktorjev v Novem Beogradu bo izdelovala nove traktorje po 110, 130 in 270 KM. Industrija motorjev in traktorjev v Rakovici po 220 KM, Bratstvo v Travniku po 160 KM in Avtomontaža v Ljubljani po 120 KM. Večja proizvodnja in izbira bosta pripomogli, da bodo zadovoljevali domače potrebe in še izvažali. Lani so izvozili okoli 7500 traktorjev, letos pa naj bi se prodaja povečala vsaj za tisoč traktorjev.

Kako bo s kavo?

V odboru za kavo v gospodarski zbornici Jugoslavije teče razprava o tem, kdo bo koordiniral uvoz kave. Pri tem pa se je pokazalo, da so glavni problemi druge. Gre za zagotavljanje deviznih sredstev za nakup kave. V prihodnje namreč grosisti ne morejo več računati na »podarjene« devize, temveč si jih bodo morali prislužiti z večjim izvozom oziroma poslovnimi pogodbami, ki bodo zagotavljale dotok deviz.

Večji izvoz stekla

Tovarna stekla iz Zaječara bo letos poslala na domači in tuji trg več kot za 2,5 milijarde dinarjev svojih izdelkov. To je za milijardo in 200 milijonov več kot lani. Tudi vrednost izvoza se bo povečala za skoraj 60 odstotkov. Dogovorili so se tudi že o izvozu izdelkov iz kristalnega stekla v vrednosti 510 milijonov dinarjev. Sredi leta pa bo začela obratovati nova tovarna, tako da bodo dnevno pošiljali na trg 67 ton izdelkov.

Uporaba odpadnih surovin

V ohridski tovarni »Lihni-da« ki predeluje plastične mase, so si ob težavah za preskrbo s surovinami, ki jih potrebujejo za končne izdelke, pomagali na razne načine. Najpomembnejša novost, ki so jo uvedli, je zbiranje odpadkov in to pri vsakem stroju. Odpadke ponovno predelajo.

Jesenice — Med pogovorom Vinka Hafnerja s predstavniki jeseniške železarne — Foto: S. Saje

Iskranje notranjih rezerv

Pred dnevi je Jesenice obiskal predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Vinko Hafner s sodelavci — Gostje so se s predstavniki jeseniške železarne pogovarjali o gospodarjenju in ekonomskem položaju ter zlasti stabilizacijskih prizadevanjih v tem kolektivu

JESENICE — Pogovora v jeseniški železarni minuli četrtek so se poleg predsednika Vinka Hafnerja in predstavnikov nekaterih organov v republiškem svetu Zveze sindikatov Slovenije udeležili sekretar medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko Zdravko Krvina, predsednica medobčinskega sveta ZSS za Gorenjsko Ivanka Sulgaj, družbenopolitični delavci iz jeseniške občine in predstavniki železarne Jesenice ter sestavljene organizacije Slovenske železarne. Zbrane je direktor jeseniške železarne Stefan Nemec najprej seznanil s proizvodnimi rezultati v lanskem letu, ko so železarji pridobili 465 tisoč ton jekla, načrtovali pa so proizvodnjo 500 tisoč ton jekla. Pojasnil je tudi osnovne razloge za izpad dela načrtovane proizvodnje lani in opisal nekatere težave, ki jih ovirajo pri izpolnjevanju delovnih obvez letos. Gre predvsem za problematično zagotavljanje zadostnih količin koks, starega in surovega železa, ognjevdržnih materialov in rezervnih delov za strojno opremo. Zlasti slednje je povezano s primanjko vanjem deviz.

V nadaljevanju pogovora so delavci železarne gostom predstavili finančne rezultate in glavne pokazatelje celotnega poslovanja delovne organizacije. Osrednjo pozornost pa so posvetili razpravi o prilagajanju planskih dokumentov železarne zvezni in republiški resoluciji ter pred nedavnim sprejetemu družbenemu dogovoru o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letošnjem letu.

Ob nastajanju letošnjega delovnega načrta, ki so ga sprejeli decembra lani, so železarji upoštevali že znana resolucijska določila in se lotili akcije za dvig storilnosti in varčevanje z energijo. Januarja letos so pristopili k izdelavi z resolucijo določenih

programov varčevanja. Spremembe delovnega načrta so že začeli pripravljati. Ker pa je rok za njihovo potrditev glede na pozni sprejem družbenega dogovora izredno kratek, je pred planerji in strokovnimi službami težka naloga, saj ne želijo le formalnega dopolnjevanja planskih dokumentov. Ob tem poudarjajo, da bodo delovni načrt lahko uskladili le v okviru delovne in sestavljene organizacije združene dela, ne bo ga pa moč primerjati z usmeritvami po vseh vejah dejavnosti v slovenskem gospodarstvu.

V železarni so se dogovorili, da delovnega načrta ne bodo spreminjali glede že sprejetih proizvodnih obvez, ampak bodo iskali notranje rezerve. Prizadevali si bodo za nadomeščanje uvoznih surovin z domačimi, omejitve zaposlovanja, odgovornejše in kvalitetnejše delo in povečanje izvoza izdelkov. Le-to bodo zelo težko dosegli, saj so za letos načrtovali 18 milijonov dolarjev izvoza, kar je 28 odstotkov več kot lani.

Udeleženci pogovora so imeli tudi več pripomb na vsebino družbenega dogovora. Med drugim so opozorili, da ne omogoča upoštevanja posebnih delovnih razmer pri nagrajevanju delavcev, postavlja nekatere težke razumljive omejitve pri izplačilu osebnih dohodkov, kar podira sedanjí sporazum slovenskih železarjev o skupnih osnovah in merilih za oblikovanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke, daje možnost bilansiranja le na ravni temeljnih organizacij in določa mesečno kontroliranje izplačila osebnih dohodkov glede na rast dohodka, kar je praktično težko izvedljivo.

V sklepu pogovora so predstavniki železarne ocenili, da bi po usmeritvah dogovora glede na lanske letošnje poslovne rezultate in letošnje načrte lahko dvigovali maso sredstev za OD največ za 12 odstotkov. Ker glede na trenutno stanje izpolnjevanja načrtovanih nalog ugotavljajo, da bodo le težko dosegli 23-odstotno planirano rast dohodka, pa bo verjetno rast osebnih dohodkov verjetno še nižja.

S. Saje

Venec na grob heroja

Ob obletnici smrti velikega revolucionarja in misleca ter politika Edvarda Kardelja je bila v nedeljo ob grobnici narodnih herojev v Ljubljani žalna svečanost, na kateri je član predsedstva SFRJ Cvjetin Mijatović v imenu predsednika Tita položil venec s posvetilom »V spomin tovariša Bevca«. V spomin možu in očetu so venec položili tudi Pepca Kardelj in ožji sorodniki. Vence in cvetje so položile na grob še delegacije skupščin Jugoslavije in Slovenije, CK ZKS, republiške konference SZDL, mesta Ljubljane, skupščine občine Ljubljana-Siška in krajevne skupnosti Edvard Kardelj.

JESENICE

Danes, 12. februarja, ob 10. uri se bo sestal izvršni svet jesenjske občinske skupščine. Na seji bodo pregledali delovni osnutek občinske organizacije in delovnem področju upravnih organov in stroškov služb Skupščine občine Jesenice ter razpravljali o analizah razvojnih možnosti republiških samoupravnih interesnih skupnosti s področja kmetijstva in gozdarstva ter stanovanjskih, komunalnih in v zvezi z zadevami izrabe delovnega časa v organizacijah združenih letošnje leto in osnutku letošnjega programa komunalnih del. Drugim bodo obravnavali tudi poročilo o razširjenosti stekla gamsje garjivosti, predlog odredbe o letošnjih preventivnih cepenjih in diagnostičnih ter drugih preiskavah občanov pa osnutek odlokalnih in nekategoriziranih javnih cestah. (S)

KRANJ

V četrtek, 14. februarja, bo v Kranju zasedanje občinske konference ZKS. Na seji bodo člani konference obravnavali poročilo o delu občinske konference in njenih organov, poročilo tovariš razsodišča in letošnji program dela konference in njenih organov, razporejanje dohodka delovne skupnosti upravnih organov, predlog za odobritev sredstev za plačilo stroškov šolanja na delovne kadre, obrazložitev vzrokov za zakasnitev adaptacije prostorov in predloge programov dela upravnih organov.

ŠK. LOKA

Na današnji seji izvršnega sveta, začela se je ob 7. uri, obravnavati spremembe resolucije o uresničevanju družbenega dogovora o temeljnih družbenega plana in prostorskega plana občine Škofja Loka, predlog zakona o dodatnem prispevku solidarnosti v letih 1980 in 1981, predlog odredbe o preventivnih cepenjih in diagnostičnih ter drugih preiskavah v letu 1980 na območju občine Škofja Loka, osnutek samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za prireditve in razporejanje dohodka delovne skupnosti upravnih organov, predlog za odobritev sredstev za plačilo stroškov šolanja na delovne kadre, obrazložitev vzrokov za zakasnitev adaptacije prostorov in predloge programov dela upravnih organov.

ZKJ in socialistična revolucija

BLEJ — V nedeljo se je na Bledu sklenilo tridnevno znanstveno srečanje o »ZKJ in socialistični revoluciji«. Proti koncu razprave sta se k besedi priglasila tudi član predsedstva CK ZKJ dr. Vladimir Bakarić in Stane Dolanc. Oba sta med drugim poudarila izreden pomen, ki bi ga morala dobiti kritična marksistična politična misel v snovanju socialističnega samoupravljanja.

Vladimir Bakarić je poudaril, da se je s Titovim prihodom na čelo partije začela pravilna usmeritev za obrambo domovine pred fašizmom, ki je postala hkrati lastna partiji in ljudstvu. Ta pot se je nadaljevala vse do danes in je iz obdobja v obdobje

zagotavljala popolnejše in bolj somišljeno uveljavljanje lanskega razreda oziroma temeljnih idej ZKJ v razvoju socialistične revolucije.

Stane Dolanc pa je poudaril, da je naša revolucija v bistvu daljna krepitev, razvijanje in domoljubni zavesti našega ljudstva. Poudaril je, da je naša revolucija v bistvu daljna krepitev, razvijanje in domoljubni zavesti našega ljudstva. Poudaril je, da je naša revolucija v bistvu daljna krepitev, razvijanje in domoljubni zavesti našega ljudstva.

Premaknilo se je

V škofjeloški občini si prizadevajo hitreje jati celodnevno osnovno šolo — Možnosti za prehod na sodobno obliko pouka imajo v naslednjih letih tri osnovne šole, seveda ob preložitvi naložbah v prostor

Škofja Loka — Trenutno je v celodnevni obliki življenja in dela enajst gorenjskih osnovnih šol s 125 oddelki in 3130 učenci, kar pomeni, da je v celodnevno osnovno šolo vključenih 14 odstotkov otrok. Daleč pred drugimi je jeseniška občina, ki v to obliko vključuje že 1675 ali 52,7 odstotka učencev, najslabše pa je v škofjeloški občini, kjer je v celodnevni šoli le 67 učencev oziroma 1,4 odstotka.

Ovire, ki upočasnjujejo uveljavljanje celodnevnega pouka, so poleg pomanjkanja prostorov, saj je skoraj povsod pouk dvoizmenski, še nezadostno število usposobljenih učiteljev in skrbne denarne možnosti zaradi stabilizacijskih ukrepov. Denar pa je za razvoj celodnevnih osnovnih šol najpomembnejši pogoj. To so ugotovili tudi na prvem sestanku odbora za razvoj celodnevnih šol, ki so ga ustanovili pri predsedstvu občinske konference SZDL Škofja Loka. Člani, žal so sami »šolniki«, so pregledali poročila osnovnih šol, iz katerih je razvidno, da v naslednjih petih letih načrtujejo prehod na celodnevni pouk tri šole. Ob tem pa navajajo prostorske in kadrovske stiske oziroma predloge, kaj bi potrebovali, če bi hoteli celodnevni pouk prenesti v prakso.

Katere načrte bo mogoče uresničiti, trenutno še ni znano. Kot že rečeno, je vse odvisno od denarja. Zato bodo do konca tega meseca v šolah naložbe finančno ovrednotili, nakar jih bo odbor skupaj z občinsko izobraževalno skupnostjo pretehtal, sketlil, če bo to potrebno in predložil predsedstvu občinske konference SZDL.

Edini izhod za uresničitev zamisli bi bil namreč občinski samoprisevek, s katerim bi financirali gradnjo osnovnošolskih prostorov. Po anketi, ki jo je izvedla izobraževalna skupnost, se za hitrejši razvoj celodnevnih šol in tudi za samoprisevek zavzema 84 odstotkov organizacij združenega dela iz škofjeloške občine. Samoprisevek, ki naj bi začel veljati z začetkom prihodnjega leta, bi predvidoma slonel na prispevku delovnih kolektivov iz dohodka in na prispevkih občanov iz »kosmatih« osebnih dohodkov.

Premaknilo se torej je. Tudi čimprej izdelati stvaren razvoj celodnevnih šol, denarnim možnostim dela in občanov; potem tudi o podpori programu v obliki bo vprašljiva.

Umrl Ivan Gošnik

Na vojnomedicinski fakulteti v Beogradu je v soboto, 10. februarja, po težki in kratki bolezni v 71. letu življenja umrl član sveta federacije, armijski general in narodni heroj Ivan Gošnik. Rodil se je 10. junija leta v Ogulinu. Izučil se je za mizarja. Že kot mladenič je sodeloval v naprednem gibanju, predvsem v tih. Po sklepu KPJ, v kateri je sprejel 1933. leta, je 1935—1937 obiskoval partijsko šolo v ZSSR, končal tudi oficirski tečaj v Španiji, kjer je ostal leta. Opravljal je vrsto v mednarodnih brigadah porazu republikanske vojske v Francijo, kjer so niral. V koncentracijskih taboriščih je bil sekretar organizacije jugoslovanske rodne skupine in član pripadnikov mednarodnih brigad. Novembra 1941. leta je bil iz taborišča in se po vojni vrnil v domovino. Bil od julija 1942. do septembra 1943. leta pa vojni je bil komandant štaba NOV in PO Hrvatske. Armadni general Ivan Gošnik je tudi po vojni opravljal vilne odgovorne dolžnosti armadi in vladi — do 1948 bil državni sekretar za obrambo in namestnik komandanta oborožene SFRJ, je bil tudi član stva CK ZKJ. Bil je tudi tizanske spomenice in jugoslovanskih ter tuje vanj.

Več kot milijon tujcev v Pekovih čevljih

Iz tržiške tovarne obutve so lani izvozili 1,1 milijona parov čevljev, pretežno na zahodni trg – Težave z domačimi surovinami

Tržič – Slovenska obutvena industrija je v minulem letu izvozila štiri milijone parov čevljev, vrednih približno 60 milijonov dolarjev. Za tranjsko Planiko, najpomembnejšo izvoznico, nekoliko zaostaja tržiška tovarna obutve Peko. Ta je lani od skupaj 2,8 milijona parov čevljev, narejenih v Tržiču in v temeljni organizaciji Budućnost, izvozila kar 1,1 milijona parov, razen tega pa še 840.563 parov poliuretanskih podplatov in 247.648 parov zgornjih delov obutve.

Posebno pomembna je usmeritev na zahodni trg. Peko je na konvencionalno področje izvozil kar 973.223 parov obutve, za katero je iztržil skoraj 15 milijonov dolarjev. Glavni del, kar 93 odstotkov izvoza, gre v zvezno republiko Nemčijo, kjer Peko že dobrih deset let uspešno

sodeluje s firmo Afis. Sicer pa izvažajo še v Avstrijo, na Dansko, v Švico in nekatere druge države. Vrednostno so načrtovani izvoz na zahodni trg presegli za osem odstotkov, medtem ko je v primerjavi z letom 1978 porasel kar za 31 odstotkov, čeprav je bil količinsko manjši za pet odstotkov. Vzrok za nekoliko manjši obseg izvoza je predvsem usmeritev Peka v zahtevnejše modne modele, ki terjajo več dela.

Izvoz v vzhodnoevropske države, gre zlasti za Sovjetsko zvezo in Nemško demokratično republiko, je bil lani nižji od načrtovanega. Na klirinško področje so iz Peka izvozili le 183.557 parov čevljev, vrednih okrog 2,7 milijona vzhodnih obratunskih dolarjev. To je v primerjavi z letom 1978 za 42 odstotkov manj parov. Razlog, da se Peko usmerja

predvsem na zahodni trg, da zanj vzhod ni toliko zanimiv, so cene. Sovjetska zveza namreč podražitev surovin ne priznava in zato izvoz v to državo tudi ni donosen.

Hitro rastoče cene reprodukcije skega materiala so bile lani ena od največjih težav slovenske obutvene industrije. Domači proizvajalci še vedno niso sposobni ponuditi zadosti kvalitetnih materialov za modno obutve, tako so se bili v Peku prisiljeni nasloniti na začasni uvoz, ki pa po drugi strani prinaša vrsto dodatnih (birokratskih) obremenitev. Menijo, da bi pogoje za začasni uvoz surovin vsaj za tiste tovarne, ki veliko svojih izdelkov izvažajo in ustvarjajo ugodno zunanjetrgovinsko bilanco, morali poenostaviti. Zlasti je namreč pereča preskrba s kožami oziroma usnjem, kjer še ni prišlo do usklajenega, na dohodkovnih odnosih temelječega sodelovanja med jugoslovanskimi usnarji in proizvajalci obutve.

H. Jelovčan

Res izobraževanje za delo?

Predlog zakona o usmerjenem izobraževanju opredeljuje usmerjeno izobraževanje kot izobraževanje za delo, ki vključuje celotno izobraževanje po osnovni šoli in izhaja iz potreb dela in vsestranskega razvoja osebnosti v socialistični samoupravni družbi ter se kot neprekinjen proces uresničuje na posameznih področjih združenega dela. Usmerjeno izobraževanje obsega izobraževanje za pridobitev strokovne izobrazbe, izpopolnjevanje strokovne izobrazbe in usposabljanje z delom.

Morda nekoliko učeno povedano, vendar tako naj bi bilo. Da res bo, pa ponekod dvomijo. Zakaj? Poglejmo primer tržiške tovarne obutve Peko. Njen predstavnik stalno sodeluje na sestankih medobčinskega koordinacijskega odbora za usmerjeno izobraževanje. Tako, sam od sebe. V Peku jih namreč zelo zanima, katera šola na Gorenjskem bo izobraževala strokovnjake, poseben profil ekonomskega tehnika, za računalništvo. Ali pa kjerkoli drugje v Sloveniji. Glede na dokaj dobro razvito računalništvo v Peku in na predvidene razvojne usmeritve, bi namreč, podobno kot verjetno tudi v drugih organizacijah združenega dela, kjer gledajo v prihodnost, tak profil nujno potrebovali. Pripravljeni so posoditi celo svoj računalniški oddelek za praktično izobraževanje učencev.

In kaj se dogaja? Zadovoljivega odgovora nikakor ne morejo dobiti. Ne po krivdi gorenjskih srednjih šol, saj so v Radovljici celo že pred leti izdelali poseben profil ekonomskega tehnika, ki bi ga bili pripravljali v svojem centru izobraževanja.

Tržičani dobesečno tavajo od posebne izobraževalne skupnosti za elektro stroko do posebne izobraževalne skupnosti za ekonomsko blagovno usmeritev, če se bodo v kateri od njih morda le spomnili, da je usmerjeno izobraževanje usposabljanje za delo.

H. Jelovčan

Dogovor zavezuje

Osnutek družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v občini Tržič zrel za skupščino – Izdelali bodo oceno o organiziranosti kadrovske službe

TRŽIČ – Komisija za spremljanje uresničevanja družbenega dogovora o kadrovske politiki v občini Tržič je pripravila osnutek novega družbenega dogovora. Dogovor je usklajen z zakoni in dokumenti, ki so bili sprejeti na novi ustavi in ki podrobneje predeljujejo posamezne sestavne delovne funkcije.

V temeljnih določbah osnutek družbenega dogovora opredeljuje naloge in namene, ki jih bodo nasledovali udeleženci dogovora. Poudarjena je enotnost kadrovske politike ter obveznost udeležencev glede evidentiranja in usposabljanja kadrov za družbene funkcije.

Dogovor določa tudi obveznosti delovnih organizacij pri izdelavi razvidov del in nalog, ki morajo biti osnova za načrtovanje kadrov in izobraževanje, napredovanje, premeščanje in podobno. Vsebovati morajo sistematično urejen popis vseh del in nalog v skladu z delitvijo dela, organizacijah združenega dela, ki morajo opredeliti tudi dela in naloge, ki se lahko opravljajo po pogodbi o delu, določiti dela invalide in postaviti enotno vejo pri zahtevah potrebnih delovnih izkušenj.

Posebno pozornost osnutek dogovora posveča načrtovanju kadrov v skladu z razvojnimi lani organizacij združenega dela, kot tudi izobraževanju delavcev ob delu. Osnutek nadalje vsebuje še določila v zvezi s političnim usmerjanjem, s kadrovanjem in izbiro kadrov, z načeli merili kadrovanja za opravljanje najodgovornejših nalog in

funkcij, medtem ko v poglavju o organizaciji kadrovske funkcije govori o nujnosti strokovno usposobljenih kadrovskih služb v organizacijah združenega dela.

Ko je o osnutku družbenega dogovora v četrtak razpravljali izvršni svet skupščine občine Tržič je menil, da je zrel za skupščino in javno obravnavo, v kateri bo treba spregovoriti predvsem o tem, kako bodo dogovor uresničevali. Zavzel se je tudi za izdelavo ocene o organiziranosti kadrovskih služb. Dejstvo je namreč, da imajo strokovno organizirani službi le v Peku in Bombažni predilnici in tkalnici, medtem ko skoraj povsod drugod temu področju posvečajo premalo skrbi. Zato bi morala kazalo razmisliti o organiziranju skupne kadrovske službe za manjše delovne organizacije.

H. J.

Jutri podpis v Radovljici

Družbeni dogovor o varstvu, urejanju, vzdrževanju in postavljanju spomenikov in spominskih obeležij ter grobišč in grobov borcev NOV bodo jutri, 13. februarja, podpisali tudi v Radovljici. Skupščina občine je na svoji seji konec decembra obravnavala in sprejela ta družbeni dogovor, katerega namen je, da se ohrani viden spomin na žrtve in dogodke iz NOB, da se dogovori o načinu varstva, urejanja in vzdrževanja spomenikov, spominskih obeležij NOV, grobišč in grobov borcev ter da se zagotovijo sredstva za redno vzdrževanje le-teh. Veljati bo začel, ko ga bo podpisalo dve tretjini podpisnikov. Radovljica je druga občina na Gorenjskem, ki je sprejela ta družbeni dogovor: pred njo ga je sprejela Kranjska občina, ki z njim že uspešno rešuje tovrstne probleme. Prav bi bilo, da o takem družbenem dogovoru razmišljajo in se zanj odločijo vse gorenjske občine, pa tudi drugod po Sloveniji, saj nas na tem področju čaka še veliko nalog.

D. D.

Komunala v pretresu

Izdelan je akcijski program za uresničitev letošnjega plana komunalne dejavnosti v občini Radovljica – Potrebno bo spremeniti družbenoekonomske odnose in organiziranost komunalnega gospodarstva

Radovljica – Izvršni svet skupščine občine Radovljica je že sredi januarja zaradi nezaviljivega položaja komunalnega gospodarstva obravnaval akcijski program za uresničitev letošnjega plana komunalne dejavnosti. Menil je, da bi morali izločiti vse dolgoročne in zahtevnejše naloge, ki jih letos ne bi mogli izpeljati. Z drugimi besedami: naj bo akcijski program prilagojen denarnim in kadrovskim zmogljivostim komunalnega gospodarstva.

Korenine zaostajanja pri reševanju komunalne dejavnosti v radovljiški občini so stare že nekaj let. Z ustanovitvijo samoupravne komunalne skupnosti se namreč komunalno gospodarstvo ni prilagodilo novi organiziranosti. Naložbe so slovele na komunalni skupnosti, ki ni razvijala lastne strokovne službe in

zato sama ni bila kos zahtevnim nalogam pri izdelavi finančnih konstrukcij za posamezne naložbe. Dejstvo je, da skupnost in gospodarstvo nista razdelila dela. Investicije bi morala prevzeti komunalna skupnost, izvajalec pa naj bi bilo komunalno gospodarstvo.

Rešitev je torej pravilna organiziranost komunalnega gospodarstva, ki bi moralo čimprej postati sposobno prevzeti naloge. Seveda pa se bo treba ob tem pogovoriti tudi o drugačnem načinu financiranja komunalne dejavnosti. Odlok bi morali zamenjati s samoupravnim sporazumom o okviru združenega dela. Osnova za to naj bi bila analiza družbenoekonomskih odnosov na področju komunalnega gospodarstva, ki utegne pokazati, da nekatere cene komunalnih storitev ne pokrivajo niti stroškov za razširjeno reprodukcijo.

O akcijskem programu, ki ga je pripravila delovna skupina izvršnega sveta skupščine občine, bo zdaj razpravljala še izvršni odbor komunalne skupnosti in ga z morebitnimi dopolnitvami delavcev komunalnega gospodarstva posredoval skupščini. Izvršni odbor je dobil tudi nalogo, da pripravi programe za oddajanje strokovnih opravljenih pri sestavi investicij za letošnje leto. Glavno pa je, da so nosilci posameznih nalog znani, da so znani tudi roki, zato pričakujemo, da bo program komunalne dejavnosti letos uresničen in da je prvi korak k reševanju težav na tem področju storjen.

H. J.

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRANJ

Napake v prijavah potreb po delavcih

Prijava potrebe po delavcu kadrovski delavci sicer poznajo, vendar pa kljub temu, da ta z navodili opremljen obrazec uporabljamo že vrsto let, vedno znova ugotavljamo napake, ki bistveno zmanjšujejo vrednost podatkov. Obrazec PD (prijava potreb po delavcih) se ne uporablja le za ugotavljanje kadrovskih potreb in njihovega kritja v združenem delu. Z njim spremljamo tudi realizacijo letnih napovedi; v letošnjem letu pa se bo z njim tudi spremljala realizacija srednjeročnih potreb po kadrih za obdobje (1981–1985). Realne kadrovske potrebe pa morajo postati tudi osnova za šolsko mrežo in kapacitete šol usmerjenega izobraževanja, še posebej pa osnova smotrnim izobraževalnim programom.

Tekoče kadrovske potrebe vključujejo vse vrste potreb, ki se pojavljajo, specificirane po vzrokih njihovega nastanka. Lahko gre torej za dodatne (nove) potrebe, ki nastanejo zaradi razširitve že obstoječih ali novo odprtih del in nalog, ali pa zaradi nadomestitve delavcev, ki so umrli ali se upokojili, nadomestitve daljših bolezenskih ali porodniških odsotnosti, odhoda na odsluženje vojaškega roka in seveda tudi fluktuacije.

Praksa je pokazala, da se pri uporabi obrazca pojavljajo nekatere že kar tipične napake, ki imajo svoje vzroke v šibki strokovni opremljenosti kadrovskih služb kot tudi v nedoslednem delu delavcev, ki opravljajo kadrovsko evidenčne naloge. Tako smo ugotovili, da prihaja do predimenzioniranja dodatnih (novih) potreb v precejšnji meri tudi zaradi mešanja pojmov dodatnih in nadomestnih potreb. Ker obrazec uvršča med najpomembnejše načine spremljanja povpraševanja, na pomenu pa bo zaradi novih nalog še pridobil, smo ga vsebinsko dopolnili in razdelili.

Da bi napake, ki izkrivljajo podatke odpravili, navajamo razlago nekaterih pojmov, da bi tako dobili večjo skladnost letnih napovedi z zaposlovanjem v okviru resolucijskih stopenj.

Katera vrsta potreb torej povečuje stopnjo rasti zaposlenosti? Zaposlenost povečujejo samo dodatne potrebe po delavcih. Sem štejemo tako delavce za nedoločen čas, sezonske delavce, pa tudi pripravnike. Pri sezonskem zaposlovanju gre za normalen proizvodni proces, ki pa je začasno omejen in ga kljub zaposlitvi za določen čas uvrščamo med nove zaposlitve.

Nadomestne potrebe zaposlenosti ne povečujejo; to so potrebe, ki nastanejo zaradi zamenjave tistih delavcev, ki se bodo v tekočem letu upokojili ali začasno zapustili delovno organizacijo zaradi porodniškega dopusta, daljše bolniške odsotnosti ali služenja vojaškega roka ipd.

Vir napak so tudi upokojeanci. Če gre za polno aktiviranje upokojeencev na že obstoječih delih, to ni dodatna (nova) zaposlitev. Ob delni zaposlitvi upokojenca, ki jo je treba dopolniti z novozaposlenim za nedoločen čas s skrajšanim delovnim časom, pa taka zaposlitev predstavlja dodatno zaposlitev (novo potrebo) in se zaposlenost poveča.

Problem, na katerega je treba posebej opozoriti, so tudi nadomeščanja daljše bolniške ali porodniške odsotnosti, ki jih OZD pogosto uvrščajo med dodatne zaposlitve. Čeprav se zaposli nov delavec, se število na delu prisotnih delavcev dejansko ne poveča. Gre le za začasno rešitev in normalno odvijanje obstoječih nalog v okviru že razpisanih in zasedenih del in nalog. Nadomeščanje začasnih odsotnosti pomeni torej časovno omejeno povečanje števila delavcev na določenem delovnem mestu, ki pa v nobenem primeru ne pomeni novih del in nalog in zato ne gre za razširjeno reprodukcijo. Tovrstne potrebe po delavcih zato uvrščamo med nadomestne potrebe.

Če pa gre za nadomestitev naravnega odliva iz zaposlitve, pa ne gre niti za število povečanje delavcev niti za razširjeno reprodukcijo.

Vedno znova je treba tudi poudarjati, da organizacije združenega dela k novim zaposlitvam štejejo tudi fluktuacijo, saj menijo, da gre za novo zaposlitev. To pa ni točno, saj število zaposlenih ob taki zaposlitvi ostaja enako. Če prištevamo fluktuacijo k dodatnim (novim) potrebam, je slika realne rasti zaposlenosti seveda povečana. Fluktuacijo zatorej uvrščamo med nadomestne in ne med dodatne (nove) potrebe po delavcih.

Mimi Pintar

Okrnjene prispevne stopnje

Radovljica – V ponedeljek, 4. februarja, so se na skupnem zasedanju zbrali delegati izobraževalne, kulturne in telesnokulturne skupnosti ter skupnosti otroškega varstva in socialnega skrbstva radovljiške občine. Zavzeli so se za dosledno upoštevanje stabilizacijskih ukrepov in sprejeli nove prispevne stopnje za uresničitev programov interesnih skupnosti v letu 1980.

Tako bodo znašale prispevne stopnje od 1. marca naprej za zvezo skupnosti otroškega varstva 1,99 odstotka iz bruto osebnih dohodkov zaposlenih, za občinsko skupnost otroškega varstva 1,47 odstotka, za izobraževanje bodo odvajali 5,46 odstotka, za kulturo 0,87, od tega 0,52 odstotka za skupne naloge v okviru republike, za telesno kulturo 0,52 in za skupnost socialnega skrbstva 0,70 odstotka. Ob tako okrnjenih stopnjah, skupna prispevna stopnja bo do konca leta znašala 19,10 odstotka in je od prvotne manjša za 1,14 odstotka, bo letos mogoče uresničiti v prioritete naloge.

Več za otroško varstvo

Tržič – Skupnost otroškega varstva Tržič bo na zasedanju skupščine, ki bo predvidoma konec tega meseca, razpravljala o predlogu finančnega načrta skupnosti za leto 1980. O njem so na zadnji seji govorili tudi člani izvršnega odbora. Največ pozornosti so posvetili resolucijskim omejitvam, ki pa jih v tej skupnosti ne bodo mogli povsem upoštevati.

Stopnja prispevka iz kosmatih osebnih dohodkov se bo namreč letos od odstotka povečala na 1,06 odstotka, in to zaradi močno razširjene dejavnosti. Tako je z doizdavo vrtca Deteljica v Bistrici prišlo do povečanja števila otrok v varstvu in tudi zaposlenih. Dejavnost so razširili še v nekaterih drugih oddelkih vzgojnovarstvene ustanove Tončke Mokorelove, večji poudarek pa bodo letos dali tudi potujočemu vrtcu, za katerega se posebno v oddaljenejših krajevnih skupnostih vedno bolj zanimajo.

Izvršni odbor je razpravljal tudi o sofinanciranju otroških letovišč v Novem gradu in na otoku Stenjaku. Obveznosti tržiške skupnosti znašajo okrog 150.000 dinarjev. Lani so prispevali 40.000 dinarjev, letos nameravajo 30.000, ostanek pa bodo izplačali v prihodnjih dveh letih.

J. Kepić

22

KRANJ

Resolucija o politiki izvajanja družbenega plana občine Kranj za obdobje od leta 1976 do 1980 v letu 1980

24. seja Zbora združenega dela, sredo, 20. februarja, ob 15. uri v dvorani Skupščine občine Kranj

25. seja Zbora krajevnih skupnosti, sredo, 20. februarja, ob 15. uri v dvorani Skupščine občine Kranj

23. seja Družbenopolitičnega zbora, sredo, 20. februarja, ob 15. uri v dvorani Skupščine občine Kranj

Dnevni red

Zbori kranjske občinske skupščine bodo na ločenih sejah (razen za dve točki) obravnavali in sklepali o naslednjih zadevah:

— na skupni seji bodo sprejeli sklep o razrešitvi sedanjega predsednika IS Skupščine Kranj

— sprejemali resolucijo o politiki izvajanja družbenega plana občine Kranj za obdobje od leta 1976 do 1980 v letu 1980

— obravnavali predlog odloka o proračunu občine Kranj za leto 1980

— predlog odloka o stopnjah prispevkov za zadovoljevanje skupnih potreb na področju otroškega varstva, osnovnega izobraževanja, kulture, telesne kulture, zdravstvenega varstva, socialnega skrbstva, zaposlovanja, komunalne dejavnosti, varstva pred požarom in ljudske obrambe v občini Kranj za leto 1980

— predlog odloka o načinu oplojevanja živali v občini Kranj

— kriteriji za delitev sredstev KS iz proračuna občine Kranj za osnovno dejavnost za leto 1980

— predlogi in vprašanja delegatov in delegacij

Osnutek resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine Kranj v tem srednjeročnem obdobju za leto 1980 je skupščina občine Kranj sprejela 21. novembra lani; obenem je sprejela sklep, da se s stališči, pripombami in mnenji iz razprave v zborih skupščine in družbenopolitičnih organizacij dopolnjen osnutek da v javno razpravo. Le-ta je v osnovi podprla zasnovano in usmeritev dopolnjenega osnutka resolucije, zlasti hitrejšo uveljavljanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov ter ohranjanja dinamične gospodarske rasti ob doslednejšem uveljavljanju stabilizacijskih prizadevanj. Ob tem je bilo poudarjeno, da so resolucijske naloge zahtevne, posebno pri uveljavljanju kvalitetnejših dejavnikov razvoja in racionalnega zaposlovanja. Na oblikovanje predloga občinske resolucije je odločilno vplivala republiška resolucija. Glede na sedanji družbenopolitični in gospodarski trenutek je

republiška resolucija postavila zahtevo, da se ostre stabilizacijske določbe republiške resolucije upoštevajo tudi v občinskih resolucijah. Tako so bile določbe osnutka resolucije dopolnjene glede zaposlovanja, osebnih dohodkov, skupne porabe v organizacijah združenega dela in glede sredstev za zadovoljevanje skupnih in splošnih potreb. Prav tu se resolucijske določbe od osnutka do predloga najbolj razlikujejo. Ob tem je treba poudariti, da skupna in splošna poraba letos prvič nista vezani na rast družbenega proizvoda, pač pa na dosežen obseg v prejšnjem letu; osebna poraba pa je vezana na doseženi dohodek v temeljnih organizacijah združenega dela. Pripombe, mnenja in stališča iz javne razprave o osnutku resolucije so manj vplivale na oblikovanje predloga resolucije kot pa določbe republiške resolucije predvsem iz dveh razlogov:

— dopolnjen osnutek resolucije, dan je bil v javno razpravo, je že vključeval stališča zborov skupščine in družbenopolitičnih organizacij. Večina pripomb je bila tako že vključena v osnutek resolucije, število pripomb v poznejši razpravi o že dopolnjenem osnutku resolucije pa je bilo zato manjše;

— velik del pripomb iz javne razprave o dopolnjenem osnutku resolucije po svoji vsebini ni ustrezal pripombam oziroma stališčem k osnutku resolucije, pač pa jih je razumeti le kot ugotavljanje oziroma pojasnjevanje problemov.

Seveda pa so bile utemeljene pripombe na osnutek resolucije upoštevane pri oblikovanju predloga, nekaj pa je bilo tudi redakcijskih popravkov — ustrežnejše oblikovanje poglavij in terminologije, skrajševanje besedila itd.

Javne razprave o krajevnih skupnostih so ponovno pokazale, da se najštevilnejši problemi krajevnih skupnosti kažejo na komunalnem področju. Večji del javne razprave so krajski namenili prav opisovanju komunalne problematike v svojih krajevnih skupnostih. Na zastavljena vprašanja bodo samoupravne interesne skupnosti predvidoma do seje skupščine dale pismene odgovore. Vendar so tudi razprave v krajevnih skupnostih pokazale, da se naši občani zavedajo pomembnosti racionalnega zaposlovanja, saj so krajski posebej poudarjali nujnost smotnejšega zaposlovanja v občini. V drugem delu resolucije so na spremembe teksta bistveno vpli-

vale že prej omenjene okoliščine, ki pogojujejo gospodarski razvoj v letošnjem letu. Stabilizacijske naloge iz prvega dela resolucije je bilo zato treba upoštevati tudi v drugem delu resolucije, kar pomeni, da je v resoluciji družbenogospodarski razvoj naše občine v kar največji meri usklajen s stabilizacijskimi nalogami. Zato je bilo treba na področjih, kjer za pred-

videni razvoj ni z gotovostjo pričakovati, da bo povsem ziran, resolucijo oblikovali posnetek stanja. Zato je v resoluciji gospodarski razvoj deljen le kot nameravani.

Glede razvoja družbenega proizvoda pa so stabilizacijske določbe v predlogu resolucije upoštevane v celoti, tako v prvem delu resolucije kot v drugem delu, kjer je govorimo o samih nalogah družbenosti.

Razrešitev sedanjega predsednika

Sedanji predsednik krajevnega zbora SOB Kranj Drago S. haja na novo delovno mesto, zato se zborom občinskih skupnosti predlaga sklepanje o razrešitvi.

Volitve predsednika, podpredsednika in članov Izvršnega sveta

Predsedstvo Občinske konference SZDL Kranj po opravljenem kandidacijskem postopku predlaga zborom skupščine občine, da izvolijo Milana Bajžlja, sedanjega podpredsednika izvršnega sveta, za predsednika Izvršnega sveta. Predsedstvo Občinske konference SZDL je tudi podprlo predloženo listo 15 članskega Izvršnega sveta. Po tem predlogu naj bi dolžnosti podpredsednikov opravljal Ferdo Rauter, sedaj podpredsednik IS in Avgust Ovsenik, sedanji član IS in predstojnik davčne uprave. Predlog članov Izvršnega sveta: Bogdan Greif za sekretarja IS, Anton Burger (direktor Živila, TOZD Maloprodaja), Lojze Rakovec (ravnatelj Dijaškega doma Kranj) Anuška Soklič (načelnica oddelka za planiranje in analize SOB Kranj), Janez Gradišar (vodja odd. za splošne zadeve Instituta Golnik), Janez Frelj (načelnik oddelka za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve občine Kranj), Marjan Burja (načelnik oddelka za finance občine Kranj), Jože Zalezel (vodja proizvodnje v Iskri-TOZD Električna ročna orodja), Anton Pelko (vodja obutvenega oddelka v Tekstilnem in obutvenem centru Kranj), Tone Roblek (vodja stanovanjskega oddelka v Domplanu).

Odlok o stopnjah prispevkov za skupne potrebe

Skupščina občine Kranj seja zbor združenega dela krajevnih skupnosti, sredo lani sprejela Odlok o stopnjah prispevkov za zadovoljevanje skupnih potreb v letu 1980. Glede na izvajanje družbenega plana 1976—1980 pa dovoljuje le do 1980 porast sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb v letošnjem letu. Na tej osnovi izračunane ne stopnje bodo od marca 1980 ke:

- Prispevki iz BOD za:** Zvezo skupnosti otroškega varstva skupnost otroškega varstva izobraževalna skupnost kulturna skupnost telesnokulturna skupnost skupnost socialnega skrbstva skupnost zdravstvenega varstva
- Prispevki iz dohodka na osnovi BOD za:** zdravstveno skupnost skupnost za zaposlovanje
- Prispevki iz dohodka v skladu s sklenjenimi samoupravnimi sporazumi varstvo pred požarom komunalna dejavnost ljudska obramba**

Proračun občine Kranj za leto 1980

O proračunu občine Kranj za leto 1980 in o izhodiščih za oblikovanje splošne porabe v letošnjem letu so zbori skupščine občine Kranj že razpravljali 21. novembra lani. V javni razpravi pa so se izoblikovali dodatni predlogi o razporeditvi sredstev, sprejeti pa so bili omejitveni ukrepi, ki bodo vplivali tako na višino proračunskih sredstev in prav tako tudi na omejevanje splošne porabe; ta se v letošnjem letu sme zvečati le za 16 odstotkov na izvirne prihodke v letu 1979.

Iz delovnih tez Družbenega dogovora o ukrepih omejevanja splošne porabe v občinah v letu 1980 je razvidno, da se bo treba v občinah tega načela dosledno držati, preveč natečena sredstva pa se bodo zbirala pri SDK in jih bo moč uporabiti za oblikovanje blagovnih rezerv in za kompenzacije za določene kmetijske proizvode.

V bilanci proračunskih prihodkov se načrtuje porast izvirnih prihodkov le za 8 odstotkov in ne za 16 odstotkov. V osnutku načrtovani znesek 186.760.200 din je zvišan za 8.907.900 din, tako da znašajo planirani izvirni prihodki za letošnje leto 195.668.100 din, izdatki pa so uravnoteženi s prihodki.

Razporeditev prihodkov proračuna po glavnih namenih je takale:

NAMEN	REALIZACIJA 1979	PREDLOG 1980	INDEKS
01 — Dejavnost organov DPS	95.711.512,55	111.422.166	116
02 — Ljudska obramba	10.037.554,00	12.100.000	121
03 — Dejavnost DPO in društev	10.445.469,00	11.551.776	111
04 — Negospod. investicije	2.956.376,65	1.550.000	52
05 — Socialno skrbstvo	3.920.947,95	5.580.660	142
06 — Komunalna dejavnost	4.686.616,60	9.696.000	207
07 — Dejavnost KS	3.919.257,00	4.600.000	117
08 — Odstopljeni prihodki	42.639.374,80	26.010.000	61
09 — Intervencije v gosp.	1.590.000,00	1.850.000	116
10 — Tekoča prorač. rezerva	2.349.746,50	5.864.868	250
11 — Obveznosti iz pret. let	800.000,00	2.442.630	305
12 — Sredstva rezerv. sklada	2.552.684,10	3.000.000	118
SKUPAJ	181.609.539,15	195.668.100	108

Zaradi omejitvenih ukrepov so vsi uporabniki proračunskih sredstev na enotni osnovi, kar pomeni, da se sme obseg osebnih dohodkov v letošnjem letu povečati za 16 odstotkov glede na dovoljen obseg porabe v lanskem letu, materialni stroški smejo narasti za 16 odstotkov, skladi in ostala splošna poraba pa za 15 odstotkov. Potni stroški lahko porastejo za 10 odstotkov, reprezentanca in stroški civilnopravnega razmerja smejo doseči 80 odstotkov višine realizacije lanskega leta sredstev. Medtem ko je v proračunu postavka »dejavnost organov DPS« v glavnem usklajena, pa to za postavko »dejavnost DPO in društev« še ne velja, tako da bo izvršni svet po selekciji predlagal skupščini ustrezne spremembe. Sredstva za ljudsko obrambo se povečujejo za 21 odstotkov zaradi planiranih novih nalog, negospodarske investicije pa se močno znižujejo skoraj za polovico, sredstva za socialno skrbstvo se povečujejo za 42 odstotkov, komunalna dejavnost za 107 odstotkov, obveznosti iz preteklih let pa za 205 odstotkov. Sem je vključena tudi obveznost občine Kranj za sofinanciranje vrtca v pobratenem Hercegovem v Črni gori.

V letošnjem letu se iz proračuna spet odstopa 10.000.000 din komunalni interesni skupnosti, sredstva za blagovne rezerve so večja za 208 odstotkov — kar pomeni 15.380.000 din. Rezervni sklad je oblikovan v višini 1,5 odstotka od planiranih izvirnih prihodkov, tekoča proračunska rezerva pa v višini 3 odstotkov zagotavljanje premalo predvidenih izdatkov za programe, kjer je potreben selekcijski pristop in za izdatke, ki jih sedaj še ni možno predvideti.

Odslej le še osemenjevanje goveda

Predloženi odlok ureja način oplojevanja goveda, prašičev, konj, perutnine, ovac, rib in čebel, pri tem pa upošteva naravne in gospodarske razmere v hribovitih, odročnih in ostalih krajih občine, sprejete selekcijske programe, izvajanje najnovejših rejskih ukrepov in preprečevanje nenačrtnega parjenja v sorodstvu.

Sprememba v primerjavi z dosedanjim ureditvijo je predvsem v tem, da se doslej ni opravljalo oplojevanje goveda le z osemenjevanjem, pač pa je bil dovoljen tudi pripust in to v odročnih in hribovitih krajih. Zaradi bolj zdravega načina oplojevanja, saj je možnost okužbe manjša, boljše kvalitete potomcev in zaradi boljših prometnih povezav bo odslej dovoljeno le osemenjevanje goveda. Oplojevanje ostalih vrst živali pa se v odloku ureja takole: pri prašičih, konjih in ovcah je pripust možen le z letno odbranimi plemenjaki, to pa ne velja za perutnino, ribe in čebele.

Organizacijo in strokovno delo v zvezi z reprodukcijo živine bo opravljal Živnoredski veterinarski zavod Gorenjske Kranj. Cena oplojevanja bo enotna za območje cele občine, vendar pa je zaradi večjih stroškov oplojevanja v odročnih krajih predviden regres.

DOGOVORIMO SE

Kriteriji za delitev sredstev

Občinska skupščina vsako leto zagotavlja sredstva krajevnim skupnostim za osnovno dejavnost iz proračuna občine. O kriterijih za delitev teh sredstev pa v skladu s statutom odloča zbor krajevnih skupnosti. Komisija izvršnega sveta za delovanje krajevnih skupnosti in izvršni svet sta v skladu s predlogom proračuna občine za leto 1980 pripravila tudi predlog kriterijev za leto 1980. V predlogu proračuna predvideno, da bi krajevne skupnosti za osnovno dejavnost skupno 4.600.000 din, kar je za 17 odstotkov več kot lani. Predlog kriterijev za način dodeljevanja sredstev vsebuje enako razporeditev kakor kriteriji za leto 1979, vendar pa je vrednost posameznih povečana od 8 do 33 odstotkov. Za posamezne namene predlog kriterijev določa naslednja sredstva:

Splošni stroški

skupine KS:
do 500 prebivalcev
od 501 do 1000 prebivalcev
od 1001 do 2000 prebivalcev
od 2001 do 3000 prebivalcev
od 3001 do 5000 prebivalcev
nad 5000 prebivalcev

Osebnih izdatki (za osebne dohodke delavcev v KS)

bruto za eno uro letno:
KS do 3000 prebivalcev
KS nad 3000 prebivalcev

Pri tem je število za delo priznanih delovnih ur na posamezne KS določeno v enaki višini, kakor v letu 1979.

Proslave in prireditve

Spominska obeležja

Informiranje

Dodatek za hribovite KS (6)

Po takem predlogu kriterijev naj bi se sredstva posameznim krajevnim skupnostim v primerjavi s lanskim letom povečala za do 24,5 odstotka, v povprečju pa za 16 odstotkov.

21 ŠK. LOKA

12. seja družbenopolitičnega zbora občinske skupščine Škofja Loka, ki bo v sredo, 20. februarja, ob 13.30 v mali sejni dvorani občinske skupščine Škofja Loka

15. skupno zasedanje zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti občine Škofja Loka, ki bo 20. 2. ob 16. uri v sejni dvorani občinske skupščine

Dnevni red

SEJA DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA

- ugotovitev sklepčnosti
- delegatska vprašanja
- potrditev zapisnika 10. in 11. seje družbenopolitičnega zbora z dne 17. 12. in 16. 1. ter poročila o uresničevanju sklepov
- predlog odloka o proračunu občine Škofja Loka za leto 1980
- predlog odloka o določitvi prispevnih stopenj za uresničevanje programov samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti v občini Škofja Loka za leto 1980
- predlog, da se dogovor o usklajevanju davčne politike v letu 1979 uporablja tudi v letu 1980
- predlog odloka o dopolnitvi odloka o novelaciji urbanističnega programa občine Škofja Loka
- poročilo o uresničevanju programa dela skupščine občine Škofja Loka v letu 1979
- predlog programa dela zborov občinske skupščine
- predlog sistema dela skupin delegatov za zbor skupščine SR Slovenije
- volitve in imenovanja

SKUPNO ZASEDANJE ZBORA ZDRUŽENEGA DELA IN ZBORA KRAJEVNIH SKUPNOSTI OBČINE ŠKOFJA LOKA

- izvolitev komisij za verifikacijo pooblastil, verifikacija pooblastil in ugotovitev sklepčnosti zborov
- delegatska vprašanja
- potrditev zapisnika 14. in 15. skupnega zasedanja zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti z dne 19. in 26. 12. ter poročila o uresničevanju sklepov
- predlog odloka o proračunu občine Škofja Loka za leto 1980
- predlog odloka o določitvi prispevnih stopenj za uresničevanje programov samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti v občini Škofja Loka
- predlog, da se dogovor o usklajevanju davčne politike v letu 1979 uporablja tudi v letu 1980
- predlog odloka o dopolnitvi odloka o novelaciji urbanističnega programa občine Škofja Loka
- poročilo o izvršitvi programa dela skupščine občine Škofja Loka v letu 1979
- predlog programa dela zborov občinske skupščine Škofja Loka za leto 1980
- predlog odloka o občinskih blagovnih rezervah
- predlog odloka o delni nadomestitvi stanarine v občini Škofja Loka
- predlog odloka o ureditvi nekaterih zadev s področja zasebne obrti v občini Škofja Loka
- predlog odloka o splošni prepovedi prometa z zemljišči, prepovedi parcelizacije, graditve in spremembe kulture zemljišča in obvezni izdelavi zazidalnega načrta Frankovo naselje - zahodni del
- osnutek odloka o prenehanju lastninske pravice in drugih pravic na zemljiščih namenjenih za stanovanjsko gradnjo na območju zazidalnega načrta Dašnjica II
- osnutek odloka o prenehanju lastninske pravice in drugih pravic na zemljiščih, namenjenih za gradnjo objektov v skladiščno predelovalni živilski coni Godešče
- volitve in imenovanja

Proračun občine Škofja Loka

Osnutek odloka proračuna občine Škofja Loka je bil obravnavan na 10. seji družbenopolitičnega zbora in na 14. skupnem zasedanju zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti. Osnutek je bil dan v javno razpravo, ki je trajala od redne seje 10. januarja. Na osnutek ni bilo pripomb.

Obseg splošne porabe se lahko letos poveča za 16 odstotkov. Tako naj bi znašala skupna vsota proračuna 87 milijonov dinarjev in se počel skladno z zahtevami resolucije in se poveča v primerjavi s predlogom o osnutku za 6.990.000 dinarjev, ker v osnutku niso bili vključeni vsi izvirni prihodki proračuna v leto 1979.

S pripombami pred skupščino

Predsedstvo občinske skupščine je na svoji seji, 31. 1. 1980, obravnavalo nekatera vprašanja iz vsebine in poteka seje zborov občinske skupščine, med temi tudi vprašanje seznanjanja zborov občinske skupščine s pripombami in predlogi delegacij na obravnavano gradivo za sejo zborov občinske skupščine.

Predsedstvo ugotavlja, da delegati delegacij oziroma konferenc delegacij zelo poredkoma ali pa sploh ne prenašajo pripomb in predlogov iz dela delegacij na obravnavano gradivo pred delegate skupščine. Tako pripombe in predlogi delegacij in konferenc ostanejo zapisani le v zapisnikih o delu delegacij oziroma se z njimi seznanijo poročevalci, ti pa obvestijo delegate na sejah zborov le o tem, katere delegacije oziroma konference delegacij so posredovale pripombe.

Predsedstvo meni, da naj delegacije oziroma konference delegacij v bodoče ocenijo, katere pripombe in predloge bodo delegati prenesli na zbor občinske skupščine in obliki razprave k posamezni obravnavani zadevi in delegata za to zadolžijo. Delegat lahko izoblikovane pripombe v delegaciji oziroma konferenci delegacij na seji zbora občinske skupščine prebere.

Pripombe in predlogi delegacij oziroma konferenc delegacij, ki ne bodo prenešene pred delegate na sejah zborov v obliki razprave, ne bodo upoštevane v zapisniku seje zborov občinske skupščine. Delegacije oziroma konference delegacij naj lotijo (v zapisnikih o svojem delu) pripombe in predloge na obravnavano gradivo od delegatskih vprašanj.

Veliko zadev izven programa

Lani se je občinska skupščina sestala enkrat na skupni seji vseh treh zborov, enkrat na skupnem zasedanju vseh zborov, 10 skupnih zasedanjih zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti in 8 sejah družbenopolitičnega zbora.

Poleg tega se je skupščina sestala še na slovesnosti ob občinskem prazniku občine Škofja Loka. Vsi zbori občinske skupščine so obravnavali veliko zadev, ki niso sprejete v okviru programa dela. Zadeve, ki jih je skupščina obravnavala dodatno, so se nanašale na skoraj vsa področja dela, predvsem pa na področje ljudske obrambe, varnosti in družbene samozasčite, planiranje in programiranje, gospodarjenje s prostorom, premoženjsko pravne zadeve, varstvo borcev NOV in invalidov, statut občine, obrt in podobno.

Razlogi, da nekatere zadeve iz programa dela niso bile obravnavane, so: nekatere zadeve iz gospodarstva so bile po svoji vsebini združene z drugimi podobnimi zadevami, nekatere pa se prenašajo v naslednje programsko obdobje. Poročilo o uresničevanju in predlog sprememb družbenega dogovora o

enotnih načelih in merilih kadrovske politike sta bila vezana na spremembe dogovora v SR Sloveniji, ki je bil uveljavljen avgusta 1980. Ne katere zadeve so morale počakati zaradi sprejemanja republiških predpisov. Nekateri urbanistični dokumenti kasnije zaradi usklajevanja stališč, mnenj in soglasij.

Dašnjica II

Območje Dašnjice je bilo v preteklih letih delno že pozidano, v celoti pa se gradnja ureja z dodatkom k srednjeročnem programu stanovanjske gradnje v občini Škofja Loka za obdobje 1976-1980 in z zazidalnim načrtom Dašnjica II. Po tem načrtu je na površini 5 ha zemljišč predvidena gradnja 78 stanovanjskih hiš od tega 23 atrijskih in 55 vrstnih s pripadajočo zunanjo ureditvijo. Usmerjevalec in organizator usmerjene individualne stanovanjske gradnje v Dašnjici bo stanovanjska zadruga Sora Škofja Loka. Za pridobitev zemljišč je pripravljen osnutek odloka o prenehanju lastninske pravice in drugih pravic na omenjenih zemljiščih.

Predlog odloka o ...

...občinskih blagovnih rezervah. Republiški zakon o blagovnih rezervah med drugim predvideva, da občine oblikujejo za kritje potreb po blagu osnovne preskrbe v primeru izrednih razmer posebne blagovne rezerve - občinske blagovne rezerve. Njihovo uporabo določajo same s svojim programom, ki pa mora biti usklajen z republiškim.

...delni nadomestitvi stanarine v občini Škofja Loka. Zakon o družbeni pomoči v stanovanjskem gospodarstvu določa, da občinska skupščina predpiše stopnje obremenitve letnega dohodka gospodinjstva s stanarino in pa uporabno površino stanovanj, število članov gospodinjstva in stopnjo opremljenosti stanovanja, za katere se lahko prizna delna nadomestitev stanarine.

Do delne nadomestitve stanarine so upravičeni tisti imetniki stanovanjske pravice, katerih stanovanja so ocenjena do 190 točk, če površina ne presega 28 metrov za enega, 42 za dva, 57 za tri in 66 kvadratnih metrov za štiri člane. Za vsakega naslednjega člana gospodinjstva pa se dodaja do 10 metrov. V stanovanjih, starejših od 50 let, so lahko površine do 30 odstotkov večje. Delna nadomestitev je odvisna tudi od višine dohodka na družinskega člana.

...splošni prepovedi prometa z zemljišči, prepovedi parcelizacije, graditve in spremembe kulture zemljišča in obvezni izdelavi zazidalnega načrta Frankovo naselje - zahodni del. Z urbanističnim načrtom za mesto Škofja Loka in z novelacijo urbanističnega programa občine Škofja Loka so površine med Ljubljansko in Kidričevo cesto namenjene za stanovanj.

Usklajevanje davčne politike

Občine v Sloveniji vsako leto sklepajo dogovor o usklajevanju davčne politike in kot rezultat takega sodelovanja občin je dosežena dokaj zadovoljiva stopnja usklajenosti davčne politike v SR Sloveniji. Zaradi racionalnosti naj bi lanski dogovor veljal tudi letos.

Nižje prispevne stopnje

V pogojih, ko se predvideva relativno nizka stopnja gospodarske rasti v celotnem gospodarstvu, je politika uresničevanja družbenega plana v letu 1980 osredotočena na ustvarjanje pogojev za ekonomsko stabilizacijo, zlasti s spodbujanjem večje produktivnosti in boljšega dela ter z doseganjem skladnejših razmerij v razporejanju dohodka in omejevanju vseh oblik porabe v okviru rasti dohodka.

Sredstva samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti v letu 1980 smejo v skladu z resolucijo o uresničevanju družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1976-80 za leto 1980 za uresničevanje sprejetih nalog, porasti največ za 16 odstotkov glede na valorizirana sredstva leta 1979. Ker tak obseg zagotavlja zgornjo mejo možnih sredstev v letu 1980, ne bo mogoče uresničiti vseh nalog v dogovorjenem obsegu, temveč le prioritete ob skrajnem varčevanju pri materialnih stroških in opustitvi ali prenosu investicij v naslednje obdobje, razen tistih investicij na osnovi samoprispevkov, ki imajo v celoti pokrito finančno konstrukcijo.

V skladu z zahtevami po uskladitvi gibanja skupne porabe v letu 1980 z resolucijskimi usmeritvami, so celotna sredstva SIS za družbene dejavnosti v globalu povečana za 16 odstotkov glede na obseg valoriziranih sredstev v letu 1979. Plan sredstev je slabih 425 milijonov dinarjev in je za 1,7 odstotka manjši od prvotnega plana. Izračun kaže, da na tak način opredeljena sredstva za leto 1980 pomenijo 29 odstotno valorizacijo sredstev za posamezne skupnosti glede na sredstva v aneksu po cenah 1978.

Gospodarstvu pa je treba vrniti presežek sredstev iz leta 1979 in sicer v obliki zmanjšanih prispevnih stopenj:

- zveza skupnosti otroškega varstva od 2,07 na 1,98
- občinski skupnosti otroškega varstva od 1,23 na 1,18
- občinski izobraževalni skupnosti od 6,30 na 6,22
- občinski kulturni skupnosti ostane stopnja nespremenjena in znaša 0,90
- občinski telesnokulturni skupnosti od 0,53 na 0,50
- občinski skupnosti socialnega skrbstva od 0,71 na 0,70
- občinski zdravstveni skupnosti od 7,29 na 5,97 iz BOD in od 1,58 na 1,26 iz dohodka
- skupnosti za zaposlovanje od 0,23 na 0,22

Skupna prispevna stopnja iz bruto osebnega dohodka se bo znižala od 19,03 na 17,45 ali za 1,58 odstotka in iz dohodka od 1,81 na 1,48 ali za 0,33 odstotka.

Več pobud za program dela skupščine

Predlog programa dela občinske skupščine za letošnja zasedanja nekatere zadeve, ki so bile programirane že za preteklo programsko obdobje, pa v tem času iz raznih razlogov niso bile realizirane, spremembe in dopolnitve statuta občine, priprave in sprejemanje družbenega in prostorskega plana občine do leta 1985, oceno uresničevanja resolucije družbenega plana v letu 1980 ter pripravo in sprejem resolucije družbenega plana občine za leto 1971, normativno ureditev nekaterih vprašanj s področja urejanja prostora in zemljiške politike, komunalne in davčne politike ter druga področja.

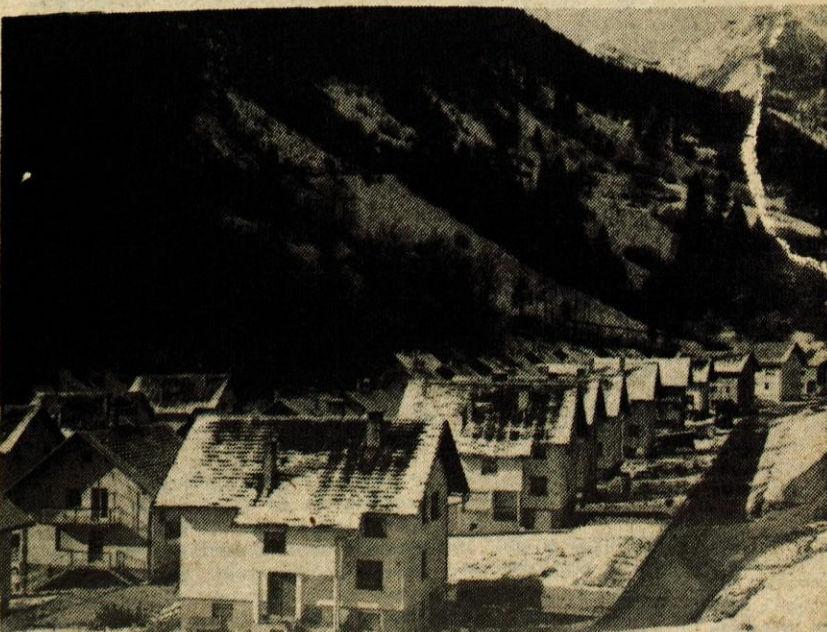
V snovanju programa so sodelovale nekatere samoupravne interesne skupnosti, izvršni svet in upravni organi. Drugi družbeni dejavniki se vabilu za sodelovanje niso odzvali. Pričakujejo pa, da se bo v obravnavo predloga programa vključil čimširši krog občanov in njihovih samoupravnih in interesnih skupnosti tako, da bodo s svojimi predlogi in pobudami prispevali h končnemu oblikovanju tega družbenopolitičnega dokumenta.

Program je odprt za pobude družbenopolitičnih organizacij, SIS samoupravnih organizacij in skupnosti ter njihovim delegacijam za obravnavo aktualnih, neodložljivih in tekočih vprašanj, ki jih bo potrebno, odvisno od ocen in potreb v občini, reševati letos.

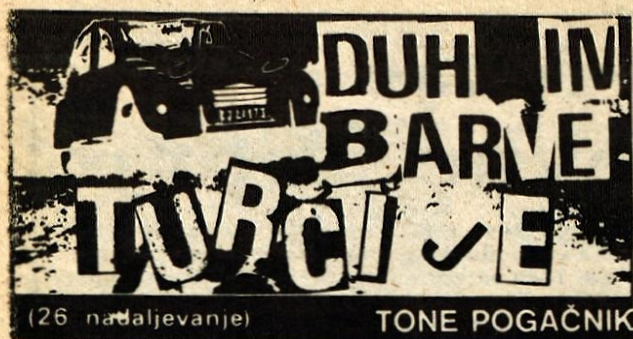
V spomin Edvarda Kardelja

V sredo, 20. februarja, ob 16. uri bo svečano skupno zasedanje vseh treh zborov občinske skupščine Škofja Loka, ki bo posvečeno spominu na velikega revolucionarja in misleca Edvarda Kardelja. O velikanu naše revolucije bo govoril sekretar občinske konference ZK Škofja Loka Lovro Gajgar. Na zasedanje zborov so vabljeni tudi delegacije občinskih družbenopolitičnih organizacij.

DOGOVORIMO SE

Vse zasebne hiše in družbena stanovanja ter druge gradnje bodo morale imeti v svojih načrtih tudi izgradnjo zaklonišč.

Palača ima 332 soban in osemnajst salonov, pa še enega od najdragocenejših lestenecv na svetu, težkega celih pet ton.

V DOLMABAŠKI palači je umrl »oče« Turkov — MUSTAFA KEMAL ATATURK 1938. leta.

BOSPOR se sveti v soncu kot maziljenec z vrtim dišečim oljem na hrbtu.

Veter hladi in pomirja.

Brskam po srbohrvaškem bedekerju in si vsaj v mišlih vrtujem prepluto vodno razsežnost.

Na bregu — kostanji, platane, mandeljni, bori s kupolasto krošnjo... istanbulske zelenje, mesnato temnozeleno perje... vegetacija, podobna neapeljski in navzdol, siciljanski — vendar podnebje v ISTANBULU ni sredozemsko.

ISTANBUL nima letnih časov. Vreme obračata samo dva vetrova:

tropsko sušiči HAMSIN in ledenomrzli SIBIRIK, ki oledeni včasih celo ustje BOSPORJA in ZLATEGA ROGA. In takrat padajo snežinke.

Ce piha ta severovzhodnik — je poleti zima, če jugozahodnik — je pozimi poletje.

Desno za nami se zgublja v mlečni preprogi stari, utrujeni ISTANBUL.

Plujemo mimo četrti z imeni: KADILI, ORTA-KOY, YENIKOV, še prej USKUDAR na azijski strani.

V Istanbulu nikdar ne vprašaj Turka ali je Azijec ali Evropejec! Je pol v šali pol zares razlagal agronom Mustafa v BURSI (ko nas je povabil na večerjo in je triletni plačal on, pol pa mi). Če je Evropejec (in to sploh hočejo biti vsi), ti bo že sam Turek povedal!

Plujemo močno desno mimo okrajnjane FERRY-BOATA z ameriški turisti (oh, wonderfull!), kričijo kar naprej njihove značilne šobaste ustnice.)

Naš parnik bolesto zatrobi in v ostrem loku zavije v smer AZIJE, proti USKUDARJU, največji istanbulske mestni četrti na azijski strani.

Rdeče strehe žarijo kot prstene grude v okopani kraški vrtači.

Tok besno pljuska ob parnikov bok.

Tu, v USKUDARJU, so Atenci pred 2500 leti ustanovili prvo carinsko postajo na svetu, da so lahko pobirali (in nadzorovali obnem) ne več kot desetodstotni davek od sredozemske trgovine.

Nekaj sto metrov pred razpotegnjenim obalo se obrnemo. Nismo pristali. Spet ne! Premalo za nikdar zadovoljne evropske oči.

Plujemo pod orjaškim visečim mostom, podobnemu njujorskemu Verrazano-Narrows-Mostu. Veže dve celini. AZIJO in EVROPO. In šele nekaj zadnjih let razbremenjuje izrabljene in nikdar točne trajekte.

Na pol poti po BOSPORJU proti Črnemu morju, kjer se bregova v loku stisneta, čepi trdnjava RUMENI HISSAR. Trije debeli okrogli stolpi držijo skupaj devetnadstropno neenakomerno zidano utrdbo, ki čepi kot kukavičje gnezdo nad BOSPORJEM. Postavil jo je sultan MEHMED II, v rekordnih štirih mesecih. Vnaprej neverjetno! Devet tisoč zidarjev in pomočnikov-sužnjev je delalo dvajset ur na dan, do trde teme od jutranjega svita, in potili krvavi pot na pekočem istanbulske soncu.

Vsa rjasta je trdnjava. Opekasta. Nekdaj so tu s topovi stražili in stražili nad Bosporjem. Danes je vse mirno, zvečer bo tu gledališka predstava, jutri turška folklor.

Od tu je sultan MOHAMED II usmerjal obleganje CARIGRADA tistega nesrečnega devetindvajsetega maja 1453. leta.

MOHAMEDU II je bilo treba dve leti, da je izuril janičarje in končal priprave. 23. marca 1453 je odrinil

iz ODRINA, 5. aprila je prišel pred carigrasko obzidje, kjer je glavna njegove vojske že zasedla položaje.

Mestu BIZANCU je takrat vladal KONSTANTIN XI. PALEOLOG. Kronali so ga bili v Mistri na Peloponezu, malo zatem pa se je za stalno nastanil v Carigradu. To oslabele, obubožano, okrnjeno mesto je bilo vse, kar je dejansko ostalo od njegovega velikega cesarstva.

Osemdeset tisoč Turkov je napadlo mesto BIZANC.

Konstantin je nabral za obrambo prestolnice vse za boj sposobne prebivalce. Vendar je bil med temi 5000 Bizantinci in 2000 tuji samo majhen del poklicnih vojakov. Tuji so bili v glavnem Benečani in Genovežani — pod poveljstvom sijajnega Giovannija Giustinianija Longa. Branilci so bili dobro oboroženi — s kopji, puščicami, mušketai in stroji za metanje kamenja. Vendar — jih je bilo premalo.

Šestega aprila je sultan začel streljati iz nekaj svojih topov. Pet dni za tem se je začela velika kanonada. Nadaljevala se je z redkimi premori naslednjih šest tednov. Obramba je bila junaška. Branilci so bili po cele dneve na straži, ponoči pa so mašili nastale vrzeli v obzidju.

Osemnajstega aprila so zavrnili prvi turški naskok. Dvaindvajsetega aprila pa je sultan s taktično močnim spletom tehnike in presenečenja zavzel ZLATI ROG.

Turška mornarica je sicer že poprej poskušala prodreti skozi plavajočo oviro ob vходу v ZLATI ROG, vendar jo je peščica krčasnih ladij, ki ga je stražila, odbila. Ta poraz se je zdel sultanu poniževalen. V njegovem vojaškem štabu je bil tudi neki Italijan (zgodovina imena ne omenja), ki je sultanu predlagal, da bi ladje potegnili po suhem z BOSPORJA in jih pritihtapili v ZLATI ROG za bizantinsko obrambno črto. V Italiji da so menda nedavno zvelikli celo brodovje čez planjavo, ki loči reko Pad ob Gardskega jezera. Vendar se kaj takega še ni primerilo na terenu, kjer so bili vsi gorski grebeni najmanj 610 metrov nad morjem. Kljub temu se je Mohamed odločil za prevoz ladij po suhem — ker je imel dovolj mož in materiala. Trajalo je več tednov, da so privlekli dvesto ladij čez kilometer in pol široki pas med BOSPORJEM in ZLATIM ROGOM. Vleka je napredovala z besno ihto, nekaj tisoč delavcev je spet potilo krvavi pot... Da kristjani za okopi BIZANCA ne bi opazili te turške prevare, je sultanov top izstrelil na ustje v ZLATI ROG točo granat in nad Bosporjem se je valila zavesa gostega črnega dima, ki je popolnoma prikrilo operacijo.

22. aprila se je ob svitu začel fantastičen sprevid. Več kot 200 turških ladij so v BOSPORJU privezali na grede na kolesih in jih začeli vleči k bregu. Volovske vprege so zapregli na premce ladij in vodi mož so jih pomagali riniti in potiskati ob straneh.

Ladje so se zlagoma, škripaje, ob grozljivi spremiljavi piščali in bobnov, pomikale čez grebene. Slednja galeja je imela do kraja razvita jadra, nared za morje, veslači so sedeli na svojih mestih in veslali po zraku v taktu, ki so jim ga dajali poleg stopajoči častniki. Pogled na brodovje, ki se je opotekalo po rebrih navzdol in drselo v ZLATI ROG, v ustje reke pred jedrom BIZANCA, je bilo grozljivo. CARIGRAD (Bizanc) je bil obkoljen tako s kopne kot z morske strani.

SULTAN AHMETOVA MOŠEJA, imenovana tudi kot SINJA MOŠEJA, s šestimi minareti, za kar se nekateri goreči muslimani še danes razburjajo. Šest minaretov sme imeti samo mošeja v MEKI.

Pripravi: Janez Govekar

Zimske olimpijske igre moderne dobe

Od Chamonixa do Lake Placida

CORTINA D'AMPEZZO 1956

Znano italijansko zimsko športno in turistično središče Cortina d'Ampezzo italijanskih Dolomitih je bilo določeno za organizacijo zimskih olimpijskih iger leta 1944. Žal pa je vse načrte preprečila vojna. Olimpijska zastava je na italijanskih tleh lahko zaplapolala šele dvajset let kasneje.

VII. olimpijskih iger od 26. januarja do 5. februarja leta 1956 se je udeležilo držav s 719 tekmovalci, med njimi prvič tudi Sovjetska zveza. Športniki so se na seboj pomerili v 24 panogah smučanja, drsanja, boba in hokeja.

Osebnost iger v Cortini d'Ampezzo je bil seveda nepremagljivi Avstrijec Toni Sailer iz Kitzbühla. Kot za šalo je zmagal v vseh treh alpskih disciplinah — slalomu, veleslalomu in smuku. Da je to res, pričajo zastavni drage uvrščenih z »zlatim Tonijem«. Srebrno medaljo, svojega rojaka Molterja, pustil za seboj za 6,2 sekunde, Japonca Igayo v slalomu za natanko 4 sekunde, Švicarja Fellaya v smuku za 3,5 sekunde.

Eno največjih presenečenj tistikrat je bila tudi zmaga Sovjetske zveze v bobi ju. ZDA so bile druge in Kanada šele tretja.

Brenden, ki je z zmago na 18 kilometrov v Oslu šele začel dokazovati svojo vrednost, je tokrat osvojil »zlatot« na 15 kilometrov, v skokih pa je dvojni zmaga pripadla Fincom: zlato Hyvärinen in srebro Kallakorpi, kar je pomenilo končno uveljavitev finskega sloga v skokanju.

Zanimivo je tudi, da so norveški hitrostni drsalci prvič po letu 1932 ostali brez zlote medalje. Kot za stavo pa so sovjetski reprezentanti, predvsem Griša, na ju Misurina osvajali zlote medalje in tolkli svetovne rekorde.

Ceprav so na zimskih olimpijskih igrh sodelovali prvič, pa so bili reprezentantje Sovjetske zveze na tekmovalnih v italijanskem smučarskem središču Cortini najbolj uspešni. Osvojili so 17 medalj, Avstrijci 11 in Švedi 10.

Ceprav smo imeli Jugoslovani v Cortini d'Ampezzo 16 smučark in smučarjev, dotlej za St. Moritzom drugo po številu najmočnejše zastopstvo, pa so bile razmeroma skromne. Z 22. mestom sta bila še najboljša Zidar v skokih in Čvrtić v smuku. Pravzaprav je Robač v teku na 50 kilometrov zasedel 19. mesto, po čem sta bili boljši tudi moška in ženska štafeta v tekih, vendar so te uvrstitve relativno slabe, saj pomenijo eno od zadnjih mest.

SQUAW VALLEY

Zimske olimpijske igre v Squaw Valleyu, kraju ob vzhodnih obronkih Sierra Nevade, oddaljenem kakih 320 kilometrov od San Franciscu, so potekale od 18. do 28. februarja 1960. Torek so bile ZDA že drugi gostitelj tega največjega zimskih športnega tekmovanja.

Ko je mednarodni olimpijski komite pet let poprej odločil o prireditvi VIII. olimpijskih iger Squaw Valleya pravzaprav še sploh ni bilo. Ni bilo ne nih naprav in skorajda nobenega objekta. Lastnik edinega hotela v kraju Squaw Valleya der Cushing pa je s svojo veliko spretnostjo in darom govora uspel, da je Squaw Valley na glasovanje v Parizu dobil dva glasova več od drugega kandidata, brucka. Organizatorjem pa je kljub temu v pol desetletja v »dolini Indijanske pripraviteli, in to dokaj uspešno, prizorišče iger. Sprva so se pritoževali le še študijski navci, saj so bile tekaške proge kar na višini okrog 2000 metrov, ter tekmovalci boba, ker ni bilo proge za bob in je tako tekmovanje odpadlo.

Tokrat tudi velike razdalje niso več motile tekmovalcev kot leta 1932, ko so bile ige v Lake Placidu. V Squaw Valley je namreč prišlo 665 športnic in športnikov iz 30 držav. Le-ti so tekmovali v 25 tekmovalnih panogah v alpskem in klasičnem smučanju, hitrostnem in umetnostnem drsanju, hokeju in biatlonu. Vsa tekmovanja so se odvijala na stezah in objektih, ki so bili drug drugemu zelo blizu.

Tako kot je štiri leta poprej v Cortini d'Ampezzo poskrbel za največje smučarske avstrijski smučar Toni Sailer, tako je bil tu v središču pozornosti tekmovalcev v biatlonu kombinaciji iz ZR Nemčije 22-letni Georg Thoma, ki je prvič v zgodovini olimpijskih iger Skandinavcem vzel iz rok zloto medaljo v najboljši disciplini, Thoma je sicer zmagal v skokih, vendar nihče ni pričakoval, da bo Skandinavcem in Sovjetom kos tudi v tekih. Toda četrto mesto mu je zadostovalo za čisto zmago.

Tudi tu sta se v tekih najbolje odrezala severnjaka Šved Sixten Jernberg in Finac Veikko Hakulinen, v alpskih disciplinah pa so se generacije močno raznjale in ni imel v tem času nihče prave premoči.

Tudi na teh igrh je treba govoriti o velikem uspehu športnikov iz Sovjetske zveze. Osvojili so namreč kar 21 medalj, ZDA 10, ZR Nemčija in Finska po 8. Naši smučarji se teh iger niso udeležili, kar je sprožilo precej polemik. Vsem smučarjem skakalci bi se namreč po rezultatih iz te sezone najbrž lahko uvrstili.

Jubilej kulturno umetniškega društva Sava

Kulturno umetniško društvo Sava Kranj

Praznuje v mesecu februarju 15. letnico uspešnega delovanja. Ob svojem jubileju pripravlja folklorna skupina KUD Sava nastop, ki bo v petek 15. februarja ob 20. uri v dvorani kina Center v Kranju. Nanj vabimo predvsem vse bivše plešalke in plesalce.

Prosimo, da si vstopnice pravočasno prikažete pri sedanjih članih folklorne skupine.

Jože Vidic: Kranjski plavogardisti in črnorokci

(nadalj. iz prejšnje številke)

5. januarja 1944. leta sem bil na železniški postaji na Jesenicah, kjer sem videl tri moške. Ko so me opazili, je eden izmed njih dejal: To je isti. To mi je po osvoboditvi povedal Franc Vrevec iz Radovljice.

Z vlakom sem se odpeljal v Radovljico in odšel domov. Trojica moških, ki sem jih videl na železniški postaji, me je že čakala pred stanovanjem. Kako so prišli tja, z vlakom ali avtomobilom, ne vem. Verjetno z avtomobilom, ker so prišli — kot sem kasneje zvedel — precej pred mojim prihodom. Anton Orel ni je povedal (Orel je padel v partizanih), da je omenjeno trojico vodil na moj dom Franc Potočnik z Bleda, ki živi v Špitalu na Koroškem.

Pred mojim stanovanjem so bili trije. Dva sta stala ob vznožju stopnic, ki vodijo v moje stanovanje, dva pa na vrhu stopnišča na verandi. Eden od teh ne verandi me je vprašal, odkod sem prišel. To je moja stvar, sem odvrnil. Pokažite osebno izkaznico, je nadaljeval neznanec v civilni obleki. Ko mi je vrnil osebno izkaznico, sem pri njem opazil težko »mavser« pištolo, ki mu je gledal iz čepa suknjice. V hipu sem spoznal, da so me prišli likvidirati kot aktivista OF. Iznenaden in silovito sem odrinil oba neznanca v stran in planil po stopnicah. Tista dva, ki sta stala ob vznožju stopnic, tega nista

pričakovala, zato sem ju v silovitem naletu podrl. Bežal sem, kolikor sem mogel. K sreči sem bil hitrejši kot zasledovalci. Za menoj so streljali, strel me je oplazil čez desni bok, dve svinčenki pa sta prebili klobuk. Takrat sem odšel v partizane.

Še pred mojim prihodom domov so ti črnorokci preiskali moje stanovanje in primerjali mojo fotografijo, ki so jo prinesli s seboj, z mojo sliko v albumu. Ugotovili so, da sem jaz tisti, katerega iščejo. Med njimi je bil tudi Janko Soklič.

Cez nekaj dni, ko sem bil že partizan, je prišla na zvezo moja žena. Imel si srečo, je dejala, res so te hoteli ubiti. Poglej, kakšno pismo je prišlo na tvoj naslov. Pismo je bilo oddano na pošti v Šentvidu pri Ljubljani 6. januarja 1944. leta, kar je bilo razvidno iz poštnege žiga. Pomeni, da so ga črnorokci vrgli v poštni nabiralnik še istega dne, ko sem jim ušel. V pismu je bil letak z narisano črno roko, pod katero je pisalo: Enkrat si ušel, drugič ne boš. Smrt komunizmu.

Prilagam sodišču to pisemsko ovojnico z letakom.

Na vprašanje sodnika, če se spominja tega dogodka, je Soklič razburjen vzkliknil: »Ni res, jaz pri tem sploh nisem bil.«

»Po vašem si je priča vse to izmislila. Ampak Prešeren vas je poznal,« mu je odvrnil pomočnik tožilca.

Predsednik sodnega senata je vzel v roke tisto ovojnico in jo pokazal Sokliču: »Ste vi posali to kuverto?« »Ne, to je Ludvigerjeva pisava,« je hitro odgovoril Soklič.

»Po čem pa sklepate, da je to Ludvigerjeva pisava?«

»Vem, da je Ludviger pisal pokonci.«

»Saj tudi vi pišete pokonci.«

»Že, že, toda ne tako.«

Tožilec, se je razburil: »Predlagam, da tega črnoroka, ki ga imamo pred seboj, morilca slovenskih žena in slovenskih fantov, sploh ne sprašujemo več, ali prizna krivdo ali ne.« Obtoženec je povesil glavo.

Soklič je na tem sojenju nadaljeval: »Ko sem bil dva dni v partizanih, sem zvedel od nekega partizana z ilegalnim imenom Sonce, da mu je prav ta skupina črnorokcev, ki je nameravala ubiti mene, ubila brata. Slednjega so zvalili v avto in pri Podbrezjah ubili.«

Naj poznajim: Martina Prešerna so poskušali umoriti 5. januarja 1944. leta popoldne. Tja so se z Jese-

nic pripeljali z avtom. Iz Radovljice so se črnorokci odpeljali v Kranj in s prevaro zvalili Valenčiča v avto (verjetno so se predstavili kot illegalski OF in mu rekli, da ga pri Podbrezjah čaka brat, partizan). Sorodniki in prijatelji menijo, da je verjetno med vožnjo po klanecu Gobovci skušali odpreti vrata avtomobila in pobegniti. To sklepajo po tem, ker je imel poleg strele v tilnik tudi zlomljeno nogo. Mogoče so ga nameravali odpeljati na Javornik in tam zapreti v klet hiše trgovca Planinška, Sokličevega strica. V tej kleti je bila zaprta in mučena tudi Jožica Kunstelj. Šele po vojni so v tisti kleti odkrili mučilne naprave, ki so jih uporabljali črnorokci. V drugi Planinškovi hiši na vrtu je stanoval tudi Soklič.

Pri umoru Iva Valenčiča sta zanesljivo sodelovala Janko Soklič in Milutin Ludviger, medtem ko za druga dva lahko samo domnevamo. Eden izmed teh je bil verjetno Franc Slapar, drugi pa partizanski dezertir Slavko. Soklič je v preiskavi izjavil, da ga Ludviger nikoli ni klical po imenu, ampak mu je pravil komisar, ker je bil menda nekoč partizanski komisar.

Ivo Valenčič je bil rojen 1912. leta v Kranju. Bil je navdušen športnik

in telovadec. Že od prvih dni je sodeloval z Bogomirjem Čičem, delavcem Tekstilindusije bil član KPS. Aljancija so leta 1942. leta ustrelili v Drago. Sodeloval z odvetnikom dr. Slavko Sajovicem (umrl po vojni). Čičeva hčerka Tatjana je študirala medicinski fakulteti v Ljubljani. Hotela je postati zdravnica, sodelavka OF je bila večkrat ganjana in zaprta. Padla je leta 1945. leta nad Javorji v Podolini kot partizanska bolnica. Njen brat Jan je bil sekretar v Rožni dolini v Ljubljani. Brat 1943. leta je šel v partizane, jurišu na nemške položaje leta 1943. leta je bil trikrat ranjen, umrl za posledicami ran.

Ivo Valenčič je zapustil Ančko in šestmesečno hčerko.

Še tole je treba pojasniti. Valenčič je bil ubit na področju datkov, ki sta jih proti njemu »prijatelj« Drago Slakar in Slapar. Valenčič, Slakar in Slapar se dobro poznali kot športni mačini pravijo, da je bil med njimi, ki so prišli po Valenčič dom in ga zvalili v avto, Slapar ali Slakar (ali obe), bi tako hitro in tako brezskrbno pustili hišo. Valenčič je med slednja delata kot aktivista OF

Jutri koncert Jenny Beeching

KRANJ – V sredo, 13. februarja, bo zopet zanimiv koncert. Klub ljubiteljev glasbe je tokrat v Kranj povabil angleško folk glasbenico JENNY BEECHING, ki je trenutno na krajši jugoslovanski turneji. Koncert bo v BARU HOTELA CREINA in se bo začel ob 19. uri.

Jenny Beeching prihaja k nam po nemški turneji. Doma, v Angliji, je posnela veliko ploščo z naslovom »A Right Song And Dance«, ki je bila zelo dobro sprejeta pri kritikih in poslušalcih. Na plošči jo spremljajo še trije glasbeniki, pri nas pa se bo predstavila sama. Zelo dobro namreč igra kitaro, banjo in klavir, odlikuje pa jo tudi dober glas. Poleg tega je Jenny znana po tem, da skuša s poslušalci navezati čim boljši stik, zato so njeni najboljše nastopi prav v klubih, kjer ni neke pregrade med poslušalci in izvajalcem. Njeni koncerti niso samo igranje in petje, temveč ob živahnejših skladbah večkrat zapleše ples, ki ga Angleži imenujejo »tap dancing«. Njeni koncerti so zelo raznoliki, saj repertoar sestavljajo tako jazz, blues kot folk skladbe. Jenny namreč izhaja iz družine, ki je bila že od nekdaj povezana z glasbo. Njena stara mati je celo nastopala s skupino, v kateri je bil tudi Charlie Chaplin.

Jutrišnji koncert je tako nova priložnost za vse ljubitelje dobre glasbe. To, če bo koncert uspel je namreč v veliki meri odvisno tudi od poslušalcev.

Marko Jenšterle

Pustno veselje najmlajših

Kranj – Turistično društvo Kranj bo tudi letos priredilo tradicionalno pustno povorko po Kranju. Letošnja privlačna prireditev bo v soboto, 16. februarja, ob desetih dopoldne. V pustni povorki bo razen učencev kranjskih osnovnih šol in malčkov iz vrtec sodelovala tudi pihalna godba. Zbirališče sodelujočih v povorki je ob pol desetih pred staro osnovno šolo Simona Jenka.

-jk

Hiša mora imeti ime

Lepe nove hiše so zrasle v zadnjih desetih letih na robu brniških polj, ob cesti od Brnikov proti Lahovčam. To je še Spodnji Brnik. Vsak gospodar se po svoje trudi, da bi hišica, zgrajena s trudom in znojem, izgledala kar najlepše, da bi bil vrt pred njo urejen... In kdor se pelje tod mimo, mu pogled nehote uide čez te vrtove do belih fasad hiš v zelenju in soncu. In utrne se ti misel, da morajo biti tu doma srečni ljudje...

Večina so domačini s starih brniških kmetij. Doma so dobili ali kupili zemljo tu doli »na vrtovih«, kot pravijo temu delu vasi. Kmetje z Brnikov so svoje čase tu imeli vrtove. Postavili so si hišice. Veseli so jih in ponosni so nanje, kajti to je njihovo delo. Toda nekaj je pri tej moderni gradnji le manjkalo. Manjkalo je tiste stare domačnosti, ki jo imajo kmečke hiše, iz katerih so izhajali. Ni bilo domačih hišnih imen. Prav nerodno je bilo včasih, preden si lahko povedal, katerega novega gospodarja misliš. V vsaki hiši jih je več in vsi so Kimovčevi, pa Kovarjevi in tako naprej. Opisoval in opisoval si, koga misliš in precej časa si porabil, da je sogovornik ujel, koga imaš v mislih, pripovedujejo. Potem je bilo mladim gospodarjem dovolj. Zakaj ne bi tudi njihove hiše imele domačih imen? Včasih so jih ljudje pridajali kar tako. Včasih po imenih, včasih tudi iz zlobe. Danes se pa vendarle lahko

domenimo zanje. Če se za vse, zakaj ne tudi za hišna imena?

Pred dvema leti, 10. februarja 1978, so imeli ustanovni občni zbor, kjer so imenovali pripravljalni odbor v ta namen. Dogovorili so se, da se bo reklo pri »Spodnjem Matičku«, ker je gospodar doma pri Matičku, zgoraj v vasi, pri »Pevcu«, ker gospodar dobro poje, pri »Golobu«, ker imajo golobnjak in golobe doma, pri »Jelenu«, ker je že nekaj let pravi rogati jelen pri hiši, pri »Ferjanu«, ker se je stari bajti, na kateri stoji nova hiša, tako reklo, pri »Tesarju«, ker je gospodar tesar in tako naprej.

Dve leti so imeli poskusno dobo za uveljavljanje domačih imen. V posebnem pravilniku so se tudi domenili, da bo vsak, ki bo sosedu poklical drugače kot po hišnem imenu, moral v skupno blagajno odšteti denar za pet litrov mleka. V teh dveh letih se ga je kar nabralo: čez 6.000 dinarjev. Vse to je vodil pripravljalni odbor, ki je imel predsednika, tajnika in blagajnika.

V soboto, 9. januarja zvečer, po dveh letih navajanja na nova imena, so se pri Kimovčevih na Spodnjem Brniku zbrali vsi gospodarji, žene in otroci, da dokončno uradno sprejmejo nova hišna imena in pravilnik ter prirede pravi prijateljski sosedski večer. Najbolj pripravno je prav pri Kimovčevih, kjer so že od nekdaj doma gostoljubni, veseli gospodarji.

Le zakaj ne bi tudi nove hiše imele domačih imen? Mladi gospodarji na brniških vrtovih so se domenili zanje: pri Kimovčevem Francitu se bo reklo pri Pevcu. — Foto: D. Dolenc

pa smo tudi obljubili, da bomo nekaj naročnikov, ki bodo poslali izpolnjeno anketo, tudi izžrebali za izlet z GLASOM. No, te smo v GLASU 1. februarja tudi objavili. O tem, kaj nam je anketa povedala, pa drugič.

Uredništvo

MNENJE ZB NOV STRAZIŠČE

Odbor Združenja borcev NOV Strazišče je na svoji redni seji dne 14. 1. 1980 med drugim razpravljati tudi o problemih, ki se občasno pojavljajo v zvezi nekaterih izjav v tisku, tako tudi v Glasu.

Ob pisanju spominov in intervjujev s posameznimi udeleženci NOB se večkrat omenja tudi »Kumrdajeva izdaja« v Strazišču, kar pa se nam ne zdi pravilno, kajti izdal je Urban Ivan, po domače Kumrdajev. Njegovi domači se pri omenjanju Kumrdajev izdaje upravičeno čutijo prizadete, saj za to izdajo ne nosijo nikakršne krivde, nasprotno, bili so zgledni in pošteni, ter so sodelovali in pomagali za NOB, ter bili zato tudi po okupatorju izseljeni v Nemčijo. V povojnem času pa so se vključili v družbeno-politično življenje našega kraja, ter so tudi člani naše organizacije ZB njihovo zadržanje je neuporabno.

Odbor naše organizacije predlaga in prosi, da z vsebino našega dopisa seznanite vaše novinarje in odgovorne, da se v bodoče ob pisanju člankov z medvojno tematiko vzdrže imenovanja »Kumrdajeva izdaja«. V kolikor je po tolikem času še potrebno navajati ime izdajalca, naj se piše po njegovem imenu ali priimku, ne pa po hišnem imenu, kjer pošteno živijo njegovi domači — naši krajan in naši člani.

V želji, da boste upoštevali mnenje našega odbora.

Vas tovariško pozdravljamo!
Predsednik:
Zaletel Marija

Zanimiv je pravilnik, ki so ga sprejeli. Ta pravi, da si bodo sosede »na vrtovih« pomagali v nesreči materialno in moralno, da bodo odkrito in pošteno reševali vse nespornosti, da bodo strogo ločili svojo imovino od sosedove in da se ne bodo spri za vsako ped zemlje, da bodo vse spore reševali skupno, gojili stare vasko običaje in družabnost, vzdrževali red in čistočo pri svojih domovih, da ima pravico pristopa vsak, ki bo tu zgradil svoj dom, da mora vsak svojega sosedo ogovarjati z imenom, ki si ga je ta nadel, in da mora sleherni aktivno sodelovati v krajevni skupnosti in družbenopolitičnih organizacijah in tu zastopati interese soseske. Soseska bo imela tudi svoj pečat in upravni odbor, izključili pa bodo vsakogar, ki ga njihov pravilnik svet ne bo mogel pomiriti.

Nova imena hiš so vžgali na lesene krožnike, okrašene v sredini s starim gorenjskim motivom — kmečko okno z gorenjskim nageljnomo — ki ga bo vsak gospodar obesil doma v hiši na vidno mesto.

Ko jih gledaš takole zbrane, ob belo pognjenih dolgih mizah, vse veselo in nasmejane, takoj pripravljene za pesem in ples, ti misli uidejo v moderne bloke, na tista neskončna stopnišča, kjer ljudje hite zapirati vrata za seboj, da se izolirajo pred svetom, kjer od samote skoraj zbolijo...

Ti mladi gospodarji so si zgradili svoje hišice, toda niso se zaprli vanje. Še vedno znajo poiskati tisto pravo vaško družabnost. Vsako leto se zberejo za pusta, ob praznikih. Otroci soseske vse rojstne dneve praznujejo skupaj. Kot ena velika družina se mi zde.

In res je, kot pravita Rado Čarman, predstavnik krajevnega urada iz Cerkelj in Ivan Štirn, predsednik krajevnih skupnosti: pri takem prijateljstvu se ni treba bati, tudi če bi prišlo kaj hujšega vmes. Tu se sosed res lahko zaneša na sosedu. Kakšnega pomena je to za naš SLO! Da bi se ta njihova misel prenesla na celo krajevno skupnost Brniki, pa tudi na druge. Da bi se sosedje povsod tako dobro razumeli med seboj kot tu doli »na brniških vrtovih«...

D. Dolenc

Črtomir Zorec

NEKAJ BESED O KAMNIKU OB NJEGOVI 750-LETNICI

(28. zapis)

Zdaj smo s temi zapisi že pripotovali v spodnji, najzahodnejši del Tuhinjske doline. A se moramo že spet podati v hribe, kjer so se domačini v času NOB tako častno udeleževali vseh partizanskih akcij.

PARTIZANSKA SELA

Kraje s tem imenom imamo celo vrsto, širom po vsej slovenski deželi. A toliko kot so morale pretrpeti Sela pri Kamniku (a še v območju Tuhinjske doline), najbrž niso nobena Sela — pa četudi jih poznam blizu 50!

Odročna vasica, severno od tuhinjske ceste, v prvih strminah Menine planine, ima le 57 stalnih prebivalcev pa tudi štirirazredno šolo, ki sega s svojim začetkom že v leto 1872! Lastno stavbo je šola dobila dosti pozneje, šele leta 1932!

Njive so nagnjene, a precej plodne. Živinoreja, posebno še svinjereja, je poleg gozdarjenja važnejša za preživljanje. Tudi sadjarstvo — a le za domače potrebe — je dokaj razvito.

Imajo pa Sela kaj nenavadno »lepotno napako«: voda v vaških vodnjakih, pa tudi voda bližnjega studenca, je — slaba! Le kje je vzrok? Morda so tega kriva obsežna ležišča kaolina, ki ga tu že iz srede 19. stoletja izkoriščajo? No, o tem govori naslednje poglavje.

PORCELANSKA GLINA

O kaolinu, zlahtni in svetli glini, iz katere izdelujejo porcelan, sem že nekaj zapisal, ko sem se s tem pisanjem mudil v Črni pod Sv. Primožem pri Kamniku. Tudi o tem, da kamniški kaolin vedno bolj potrebuje ne le keramična, pač pa tudi gumarska, papirniška in barvarska industrija, je že stekla beseda. In da so podzemni rudarski rovi že segli globoko v Tuhinjsko dolino, kjer so pri Selih močne žile kaolina. Tu so že v letih pred prvo svetovno vojno kopali kaolinsko glino, jo plavili in sušili. Seveda so bili to le preprosti površinski kopji, ki so jih izkoriščali pač le lastniki zemljišč. Rudo so potem prodajali v Domžale, Ljubljano in Zagreb, kjer so jo uporabljali predvsem kot dodatek barvilom.

Temeljita raziskovalna dela v zvezi z najdišči kaolina na Selih so bila opravljena v letih od 1960 do 1966. Izkazalo se je, da bo izkop kaolina pri Selih v Tuhinjski dolini vsaj za dobo 20 let rentabilen (pri letni proizvodnji 50–70.000 ton).

SELA V NOB

Kot skoro vse hribovske vasice v Tuhinju, tako so tudi mala Sela okusila okupatorjev bes. Kar 32 življenj domačinov Sel in bližnjih zasolkov (Rožičevo, Sovinja peč, Bela peč, Znojile, Markovo, Studenec) je bilo darovanih na oltar domovine.

Kot talci so izkrmavali: Jože Šuštar, Franc Vrtačnik, Janez Štajncar, Janez Kuhar, Tomaž Hribar, Jakob Osredkar, Janez Poljanšek st., Janez Poljanšek in Alojz Poljanšek. — Kot borci NOV so omahnili v smrt: Janez Šuštar, Ludvik Kadunc, Alojz Poljanšek, Janez Šuštar st., Jakob Poljanšek.

Jakob Mali, Jernej Mali, Jakob Bizjak in Janko Dolinšek.

Najstrašnejše smrti — zgoreli so v ognju — so bili deležni vaščani v Beli peči, dne 24. maja 1944, in vaščani s Sovinje peči, dne 15. maja 1944. V plamenih lastnih domačij so mučeniško umrli: Anton Mali, Jože Mali, Stanislava Černešek, Janez Kuhar, Jože Kuhar, Terezija Kuhar, Franciška Poljanšek, Jožefa Poljanšek, Franciška Poljanšek ml., Viktor Poljanšek, Angela Poljanšek in Matija Poljanšek. — Med nesrečnimi žrtvami so bili tudi štirje otroci v starosti 7, 10, 12 in 14 let. Najstarejšemu, vrženem v ogenj, je bilo že 72 let.

Na ta strašen čas, ki so ga morala doživeti Sela in okoliški zaselki, priča danes trojna spominska plošča vzdignjena v procelje osnovne šole (med vojno so jo Nemci požgali, z njo vred pa tudi župnišče, mežnarijo in prosvetni dom).

GORNJEGRADSKO TLAČANI

Sela so zgodovinsko izpričana že v listinah iz 13. in 14. stoletja. Takrat je imel gornje-grajski samostan na Selih svoja posestva in desetinske kmetije.

Tudi prvotna cerkvena stavba sv. Neže, je bila izpričana že v letu 1526. Seveda je bila v stoletjih večkrat prezidana in obnovljena. Sedanje lice je dobila cerkev, (ki je tudi sedež samostojne fare) leta 1960. S podatki so selsko cerkev okrasili »manjславni« slikarji: Pustavr, Koželj, Jebračin in Tavcar; tudi kipi in rezbarije so delo podobarjev: Ozbiča in Pengova. Slikar Franc Pustavr je na Selih tudi umrl. (l. 1871).

Celih 13 let (1842–1855) je pasel selsko čredo fajmošter Matevž Ravnikar — Poženčan, bolj znan kot slovenski pesnik — čbeličar, jezikoslovec in zbiralec narodnega blaga (zapisal je ljudske pesmi, pravljice, pripovedke ipd.).

Kot Ravnikarjev pesniški psevdonim pove, je bil mož doma na Poženku pri Cerkljah na Gorenjskem. Grob ima na predoseljskem pokopališču pri Kranju. Kot pesnik se Poženčan ni rinil v ospredje, ostal pa je do smrti vdan častilec Prešernove muze. Hotel in sam od sebe je stopil v ozadje — vsekakor redka človeška vrlina.

SOVINJA PEČ

S pet nenavadno krajevno ime — mar ima zvezo s sovami, ki žde v votlinah peči? Slišal pa sem tudi o »Sovinji peči« — Sovinja je le predaleč, da bi razlago krajevnega imena oprli na njo.

(Na nasprotni strani Tuhinjske doline — torej na jugu — imajo Vranjo peč, po krivem obdolženo, da je bil tu nekoč grad Rabensperg. — No, o tem kdaj drugič več.)

Vaščani Sovinje peči — le kakih 30 jih je — si pravijo Sovinčani ali pa Selski Gorjanci (ker vasica pak pripada Selski fari). Nadmorska višina Sovinje peči je kar precejšnja — celih 885 m! Zato velja vasica za mikavno izletniško točko — dosegljivo iz Kamnika po 15 km poti (sprva dobre ceste, potem le še zasilen kolovoz).

Kmetovanje je zelo naporno, njive vise z bregov. Bolj prijazne so senožeti in gozdovi.

Sedmo srečanje lovcev iz Karavank — V petek, 8. februarja, je bilo v Predvorju že sedmo srečanje predstavnikov lovskih organizacij iz avstrijske Koroške, Zavoda za gojitev divjadi »Kozorog« in Zveze lovskih dručin Gorenjske, ki skupno gospodarijo z jelenjadjjo v Karavankah. Namen srečanja je bila sestava letnega načrta gospodarjenja z jelenjadjjo za 1980. leto in ocena lanskega odstrela jelenjadi s celotnega dogovorne območja, ki znaša 53.000 ha. Srečanja so se udeležili poleg številnih slovenskih in avstrijskih lovcev tudi predsednik kranjske občinske skupščine tov. Stane Božič, namestnik okrajnega glavarja iz Velikovca ter gozdarski inšpektor okrožja Velikovce. — Foto: F. Perdan

VAŠA PISMA

DARILO OB NOvem LETU

Bil sem povabljen na novoletno srečanje upokojencev delovne organizacije Kmetijska zadruga Sora Žiri, vendar pa se zaradi bolezni tega srečanja nisem mogel udeležiti. Zelo pa sem bil vesel, ko so mi po pošti poslali darilo in s tem pokazali, da tudi upokojencev iz oddaljenih krajev niso pozabili. Zato gre Kmetijski zadrugi Sora vsa zahvala, saj nekdanjih delavcev, ki so prav tako doprinesli svoj delež k razvoju delovne organizacije, niso pozabili. Sedanjim delavcem želim veliko delovnih uspehov.

Franc Košir
Retnje pri Trzinu

KDO JE SPLOH DOBIL ANKETO?

V petkovem GLASU, 1. februarja 1980, je bilo na zadnji strani objavljeno, da je GLAS poslal svojim bralcem po pismonošah anketo, katero bi morali izpolniti in vrniti GLASU. Sprašujem se, kdo je sploh dobil anketo. Jaz sem naročnica in ankete sploh nisem dobila, drugače bi jo izpolnjeno zagotovo poslala na GLAS. Če bi bilo poslanih več anket, bi sigurno dobili nazaj več izpolnjenih.

Saša Pretnar

Ker takih in podobnih vprašanj te dni vse več prihaja na naše uredništvo, smo dolžni dati krajši odgovor. Torej, anketa, ki smo jo po pismonošah poslali posameznim bralcem, je bila prirejena za manjše število anketirancev. Izbrali smo 800 naročnikov, torej na vsakih 24 naročnikov enega. Zato anketa ni bila poslana vsem, temveč le tem 800 slučajno izbranim. Izpolnjeno anketo nam je vrnila le polovica naročnikov, ki smo jih izbrali za to anketo. Že takrat, ko smo pošiljali anketo,

Biba Uršič, igralka igralske skupine Prešernovega gledališča, je veliko Prešernovo plaketo prejela ob 25-letnici ljubiteljskega gledališkega dela. Kranjska priznanja za kulturno delo je podelil Dušan Rihtaršič, predsednik skupščine kranjske kulturne skupnosti. — Foto: F. Perdan

Petnajst priznanj za kulturno delo

Kranj — Na petkovi proslavi Prešernovega dne, ki so jo s pesmijo, plesom in besedo napolnili Koroški Slovenci, so podelili letošnje velike in male Prešernove plakete, vsakoletna kranjska priznanja za kulturno delo. Tokrat so podelili pet velikih in deset malih plaket.

Mirko Cegnar je z veliko plaketo nagrajen za režisersko delo z ljubiteljskimi igralskimi skupinami. Svojo igralsko pot je začel v Stražišču, kot igralec pa je nepozabne vloge odigral v Prešernovem gledališču, pri katerem se je kasneje zaposlil kot režiser. Ves čas ni opustil dela z igralskimi skupinami v Stražišču, Besnici, Naklem, Podbrezjah, Trbojah, Železni Kapli in na Jezerskem.

Zvone Gantar je nagrajen za plodno delo pri folklorni skupini Sava, že peto leto pa je umetniški vodja pionirske folklorne skupine na osnovni šoli Lucijan Seljak, za katero je izdelal dve koreografiji Gorenjskih plesov in eno koreografijo Belokranjskih plesov, za folklorno skupino Anton Zupančič iz Sore pri Medvodah pa splet belokranjskih in splet gorenjskih plesov. Strokovno je pomagal tudi folklorno plesni skupini našim zamejcem v Železni Kapli.

Tone Roblek je začel vidneje delati na kulturnem področju leta 1970, ko je bil pod njegovim predsedništvom krajevne konference SZDL. Bela ustanovljen moški pevski zbor in knjižnica, leto zatem je bil glavni pobudnik oživitve dramske sekcije. Vse do danes je mentor kulturne dejavnosti v krajevni skupnosti Bela. Velike zasluge ima tudi pri izgradnji Doma družbenih organizacij na Beli, v katerem je končno kulturna dejavnost dobila prepotrebne prostore. Njegova prizadevanja so vtakana v številne večje in manjše uspehe, ki

jih je kultura v občini dosegla v zadnjih desetih letih.

Biba Uršič praznuje letos 25-letnico aktivnega ljubiteljskega gledališkega dela. V tem času je odigrala 49 premier s preko 700 ponovitvami. Igralsko pot je začela pri DPD Svoboda, po ukinitvi poklicnega gledališča pa je postala članica Igralske skupine Prešernovega gledališča.

Pevski zbor kulturno umetniškega društva Triglav Duplje praznuje svojo 50-letnico. Njegovo delo je prekinila le okupacija, od leta 1951 pa deluje v okviru novoustanovljenega kulturno umetniškega društva Triglav Duplje. Nastopa na proslavah in drugih prireditvah v krajevni skupnosti, občini pa tudi izven občine, slovensko pesem pa je ponesel tudi v zamejstvo.

Male Prešernove plakete pa so prejeli: **literarna skupina Iskra**; **Franc Fabjan**, harmonikar pri folklorni skupini kulturno umetniškega društva Mali vrh Nemilje; **Lovrenc Kuster**, član pevskega zbora upokojencev **Vojteh Ross**; članica akademskega komornega zbora **Mija Mravlja**; član folklorne skupine **Sava Brane Žerjal**; **Marjan Bizjak**, član pevskega zbora **Tugo Vidmar**; amaterska igralka **Edka Oman**; član igralske skupine Prešernovega gledališča **Miha Krišelj** in član pihalnega orkestra **Franc Markič**.

Slovenske Prešernove nagrade Jakcu, Janu in Kosmaču

Na četrtkovi osrednji slovenski proslavi Prešernovega dne v dvorani Slovenske filharmonije v Ljubljani

Koncert Pihalnega orkestra Kranj

Na predvečer slovenskega kulturnega praznika smo lahko prisostvovali koncertu Pihalnega orkestra Kranj pod taktirko Branka Markiča. Ena naših najstarejših glasbenih skupin v občini sodi tudi med najaktivnejše, saj je skoraj ni mogoče pogrešati ob najrazličnejših kulturnih in družbeno-političnih manifestacijah in nastopi okrog stokrat letno. Le ob redkih priložnostih pa se godbeniki odločajo za prirejanja samostojnih celovečernih koncertov. To se je doslej dogajalo le v primerih, ko je orkester slavil katerega od svojih že kar častitljivih jubilejev — zadnjikrat leta 1978 ob svoji 80-letnici.

Dirigent **Branko Markič**, ki je vodstvo orkestra sprejel v začetku sezone 1979/80, je za koncert pripravil program, ki se bistveno razlikuje od običajno izvajane programa pihalne godbe. Z njim je vsaj delno izpolnjena vrzel, ki jo v kranjskem glasbenem življenju čutimo ob pomanjkanju koncertov simfonične glasbe. [Za tako stanje so v največji meri krive tehnične težave (vprašanje primerne avditorije), deloma pa sorazmerna bližina ljubljanske koncertne ponudbe in seveda običajno gnotne ovire. (Slejkoprej bo treba tovrstno dejavnost uresničiti v prihodnjem srednjeročnem obdobju,

že zlasti z vidika pridobivanja potrebnih prostorov!]. Tako je program poleg baročne suite Johanna Kriegerja obsegal kar tri adaptacije skladb za simfonični orkester: uverturo k Rozamundi Franza Schuberta, intermezzo iz opere Ksenija Viktora Parme in simfonično pesnitev Ob Kolpi Danila Bučarja. Drugi del programa je obsegal Madžarski ples št. 6 Johannes Brahmsa, koncertantne variacije Beneški karneval J. B. Arbana ter splet popularnih melodij Glenna Millerja. Navdušenim poslušalcem, ki žal niso napolnili dvorane kina Center, se je orkester oddolžil z dvema dodatkom: Amor G. Ruiza in Triglav J. Fučika.

Uspeh, ki so ga godbeniki s svojim koncertom dosegli, je presegel pričakovanja. Orkester je večje sledil dirigentovemu, poustvarjanemu konceptu izvajanih del. Po bogatem in sočnem zvoku se je še posebej izkazala trobilna sekcija, ravno tako velja pohvaliti izvrsten solistični prispevek posameznih članov orkestra, še posebej pa gosta trobentača Stanika Praprotnika, ki sodi že med vrhunske mojstre svojega instrumenta. Intonacijsko labilnost in ne-

doslednost izpeljevanja muribafraze pri pihalih kaže pripisati vsem na rovaš tehničnih kvalitativnih strokovnih kot pa strokovnih in prizadevanju glasbenikov. Ono neno pomanjkljivost so imela dela, izvirno pisana za simfonični orkester, saj imajo v predelavi pihalni orkester prav pihala nosilnih melodijskih instrumentov. Manjši spodrsilaji, očitnejši v sonostavskih, pa niso v večji vplivali na vtis iskrenega in dotega muziciranja.

Doseženi uspeh zavezuje godbenike, da s še večjo zavzetostjo ljujejo začetno pot osrednjega silica instrumentalne glasbe v širša družbena skupnost pa bo rala storiti vse potrebno, da se prej izboljšajo tehnični pogoji vna orkestra, predvsem gre za stematično in dosledno obnovo instrumentarija, kar pa z običajni viri financiranja ne bo moč uresničiti. Skupna prizadevanja so pogoj za obstanek in rast orkestra kvantitativnem in kvalitativnem gledu, kar se bo odrazilo tudi v šem vidiku naših kulturnih snov.

Koroški kulturni dnevi

Celovec — Vsakoletna kulturno-zdravstvena prireditev koroških Slovencev, koroški kulturni dnevi, bodo letos med 14. in 16. februarjem v Celovcu. Že enajstič po vrsti bodo znanstveniki in raziskovalci s Koroške, ostale Avstrije, Slovenije in Jugoslavije, pa tudi iz Italije predavali o vprašanjih, ki so v središču pozornosti koroških Slovencev. Letos bo to prikaz dvojne predšolske vzgoje v Vojvodini, v Prekmurju, na južnem Tirolskem, na Tržaškem in na Koroškem samem. V ta okvir spada tudi razstava knjig, slikanic in igrak za najmlajše. Druga osrednja tematika bo koroški plebscit; ob njegovi 60-letnici bodo osvetlili razmerje med jubileji in zgodovinsko zavestjo, odnos avstrijske socialne demokracije do koroškega plebscita ter prostor koroških Slovencev v avstrijsko-jugoslovanskih odnosih 1918–1920. Vsa predavanja koroških kulturnih dni bodo simultano prevajali v drugi deželni jezik.

Pihalni orkester iz Kranja je pod vodstvom Branka Markiča ob Prešernovem dnevu priredil samostojni koncert in predstavil svoj obsežni poustvarjalni opus. — Foto: F. Perdan

Kulturni koledar

LJUBLJANSKI OKTET NA JESENICAH

Glasbena mladina Jesenice je ob slovenskem kulturnem prazniku pripravila gostovanje Ljubljanskega okteta (bivšega študentskega teta). V sredo, 13. februarja, ob 15. uri bo za jeseniške srednješolce stopil v gledališče. Koncert so združili s praznovanjem, zato so prireditelji naslovili »Pesnik v naših očeh«; sodelovala bo tudi igralka Maja Grbec.

V petek, 15. februarja, pa bo jeseniška Glasbena mladina dopolnila program praznovanja, ki ga bo v Mojstrani priredilo kulturno uveljavljeno društvo Dovje. Z glasbo in besedo bosta krajevno proslavo obogatila Silvester Mihelčič in Boris Kralj. Prireditev v osnovni šoli na B. začela ob 17. uri.

V KRANJU NA OGLED KAR PET RAZSTAV

V galeriji Prešernove hiše je odprta razstava **Nacionalni in cialni programi pri Slovencih 1913–1945**, ki sta jo ob Prešernovem dnevu pripravila Arhiv SR Slovenije in Gorenjski muzej. V galeriji Mestne hiše je odprta razstava **začetki gledališča v Kranju**, ki sta jo pripravila Gorenjski muzej in Prešernovo gledališče. V galeriji Mestne hiše je na ogled spominska razstava likovnih del umrlega murskega slikarja **Ladislava Danča**, ki jo je v okviru kulturne njave med Mursko Soboto in Kranjem posredoval razstavni paviljon arh. Novaka iz Murske Sobote. V stebriščni dvorani Mestne hiše stavlja **Slobodan Stanojević** fotografije s poti po Kitajski.

V Iskrini avli na Laborah pa so pretekli petek v počastitev Prešernovega dne odprli razstavo likovnih del članov likovne skupine, ki jo pri sindikalni organizaciji Iskre Elektromehanike Kranj.

RAZSTAVA PLANINSKIH FOTOGRAFIJ

V fotogaleriji osnovne šole Ivana Tavčarja v Gorenji vasi je na ogled razstava planinskih fotografij, ki jo je pripravil Foto kino Planinske zveze Slovenije. Razstavo, ki je po oceni kritike najboljša razstava planinske fotografije zadnjih let, bodo v začetku marca nesli v Škofjo Loko, kasneje še v Ljubljano.

PRIREDITVE V ŠKOFJELOŠKI KNJIŽNICI

Danes ob 17. uri bo v uri pravljic za predšolske otroke Snod Lotrič predstavila nove slikanice. V sredo, 13. februarja, bo ob 18. uri Janez Ahačič vodil predavanje z diapozitivi »Svet pod Dachsteinom«. V četrtek, 14. februarja, bodo ob 18. uri ob uri pravljic šolarji likovno pod vodstvom Edija Severja izdelali pustne maske.

V prostorih knjižnice razstavlja olja in akvarele Marija Kajani, poučuje likovno vzgojo na osnovni šoli Cvetko Golar v Škofji Loki. Knjižnici se predstavlja že tretjič, tokrat poleg otroških portretov s krajino in tihožitji. V zgornji čitalnici pa so knjižničarji pripravili razstavo del Prežihovega Voranca, ki je posvečena tridesetletnici njegove smrti.

PETNAJST LET FOLKLORNE SKUPINE SAVA

V petek, 15. februarja, bo ob 20.15 folklorna skupina Sava v kina Center v Kranju pripravila nastop ob 15-letnici svojega delovanja. Istočasno bodo proslavili tudi 10-letnico sodelovanja s tamburškim orkestrom Bisernica iz Reteč pri Škofji Loki in 5-letnico delovanja pionirske folklorne skupine na osnovni šoli Lucijan Seljak v Kranju.

REŠENA ARHEOLOŠKA DEDIŠČINA SLOVENIJE

V arkadah, Trg osvoboditve 18, v Ljubljani, so preteklo leto odprli izjemno zanimivo razstavo »Rešena arheološka dediščina Slovenije 1945 do 1980.« Na ogled je okrog 800 predmetov, ki po starih segajo od stare kamene dobe do srednjega veka, in so bili izkopani v številnih izkopavanjih od leta 1945 do danes, geografsko pa zajemajo današnje slovensko ozemlje. Pobudnik in prireditelj razstave je Narodni muzej v Ljubljani, gradivo zanjo pa so prispevali vsi slovenski muzeji in spomeniškovarstvene ustanove.

Teden slovenske drame 80

Zadnji dnevi jubilejnega tedna

Nezmanjšano zanimanje občinstva

— Nagrada »Slavka Gruma« in okrogla miza podčrtujeta strokovne vidike gledališke manifestacije

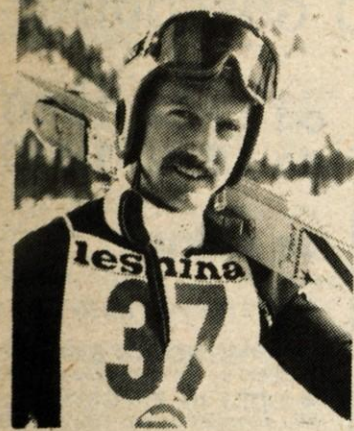
Kljub temu, da letošnji jubilejni Teden slovenske drame še ni končan, lahko zapišemo, da je velik obisk občinstva na vseh gledaliških predstavah ponovno dokazal izrazito in močno odmevnost ter v tem trenutku že dosegel enega svojih glavnih ciljev: približati uprizorjeno slovensko dramatik širokemu krogu ljudi.

Danes popoldne in zvečer gostuje v Prešernovem gledališču Slovensko mladinsko gledališče iz Ljubljane z uprizoritvijo poezije Nika Grafenauerja, letošnjega nagrajenca Prešernovega sklada. Pod vodstvom režiserja Janeza Pipana bodo gledališko uprizorjeno poezijo »Nebotičniki, sedite!« popoldne uprizorili za učence osnovne šole Stane Zagarja, zvečer pa za odrasle. Pred večerno predstavo bodo podelili letošnjo nagrado »Slavka Gruma« za najboljšo novo dramsko besedilo preteklega leta. Žirija, ki jo sestavljajo režiser Mile Korun, umetniški vodja SNG Maribor Bojan Stih, kritik Andrej Inkret in režiser Matija Logar, je pregledala 19 novih dramskih besedil.

Z nagrado »Slavka Gruma« ter z okroglo mizo Tedna slovenske drame, ki je izjemno odmevna, postaja celoten Teden slovenske drame tudi odlično strokovno soočenje različnih pogledov na celotno slovensko izvirno gledališče. Sredino okroglo mizo bo dopolnila v kobilnici Prešernovega gledališča vodil dramaturg Igor Lampret. Tema »Gledališče v gledališču« bo gotovo razprla najnovejše dileme gledališkega ustvarjanja.

V sredo popoldne in zvečer pa bo izjemno zanimiva uprizoritev dela Toneta Cufarja »Ščurki«, ki jo je z igralci mariborske Drame uprizoril Aleš Jan. Sodobno zasnovan koncept je brez dvoma samo izpričal, da smo pri uprizorjanju slovenskih dramskih besedil še vedno v zamudi. Tekst, ki je bil napisan že pred drugo vojno namreč doživlja prvo uprizoritev v naših gledališčih. Predstava v Prešernovem gledališču bo na žalost zaradi scenskih zahtev nekoliko okrnjena.

V četrtek, zadnji dan Tedna, se bodo predstavili igralci ljubljanske Drame z uprizoritvijo Kozakovega »Profesorja Klepca«. Režiser Janez Pipan je z ustvarjalci predstave izkazal nov in sodoben pogled na znano dramsko besedilo. Popoldanska predstava je namenjena dijakom kranjske gimnazije, večerna pa občinstvu, ki spremlja Teden. Pred večerno predstavo bo Anton Bazovič, predsednik sindikata pokrovitelja, kranjske iskre, zaključil Teden. Predstavi bosta v Zadržnem domu na Primskovem, ker tudi tokrat oder Prešernovega gledališča ne omogoča uprizoritve. Teden se bo tako zaključil izven matične hiše. M. L.

Naši športniki

Bogdan Norčič:

Zadovoljiva forma obet za Lake Placid

PLANICA – Dolina skakalnic je bila po državnih prvenstvih in prvenstvu za republiški naslov ter mednarodni tekmi za pokal OPA v smučarskih skokih spet tista, ki je dajala zavetje našim najboljšim smučarskim skakalcem, ki so se na obeh skakalnicah pripravljali za olimpijski nastop. Naša skakalna trojica, Branko Benedik, Miran Tepeš in Bogdan Norčič je tako na pot odšla dobro pripravljena za olimpijski obračun na dveh skakalnicah v Lake Placidu.

Vsi najboljši smučarski skakalci na svetu bodo svojo prvo preizkušnjo na olimpijadi imeli že v nedeljo, 17. februarja. Na 70-metrski skakalnici bo šlo za obračun, kdo si bo razdelil tri olimpijske odličje. Med vsemi najboljšimi bo tudi naša trojica. Med to jugoslovansko trojico ima največ izkušenj za visoko uvrstitev Kranjčan Bogdan Norčič. Čeprav na dveh tekmah za državni naslov ni bil najboljši, pa je s svojimi skoki dokazal, da je naš najboljši skakalec.

Kako vi ocenjujete skoke v tej sezoni, ki je doslej za vami?

»Že na začetku sezone, decembra, sem na tekmah za svetovni pokal videl, da bo vsa sezona dobra. Dobro sem namreč začel. Skoki so se nato vrstili na vseh dosedanjih tekmah. Če pogledam na novoletno turnejo, se mi zdi, da me je zapustila športna sreča, saj bi bil lahko še boljše uvrščen kot sem na koncu tudi bil. Toda športna sreča, nekaj napak, saj sem imel na tej turneji le po en dober skok, so naredili svoje.

Pa še v Innsbrucku so me opeharili pri dolžini mojega najboljšega skoka. Na splošno pa je bil vtiha dober.

Najbolje ste skakali nato na Japonskem?

»Forma v Sapporu, kjer smo skakali na olimpijskih skakalnicah, je bila res izvrstna. Na obeh skakalnicah sem se odlično počutil, slog je bil dober, pa tudi dolžine niso bile od muh. Prav to mi je dajalo ton skokov v Sapporu, ki mi je prinesel letošnji največji mednarodni uspeh.

In kako bo v Lake Placidu?

»V Planici smo do odhoda na olimpijado resnično dobro trenirali. Nismo samo vadili skokov, temveč je trener Janez Jurman delal z nami tudi na splošni telesni kondiciji. Treninzi so bili tako kvalitetni, da smo v dobri skakalni in psihični formi. V Lake Placidu od vseh nas treh pričakujem dober uspeh. Tudi sam se bom potrudil, da bom uspel.

Obe olimpijski skakalnici dobro poznate. Kakšni sta in kaj se da narediti na njih?

»Že lansko sezono sem ju dobro spoznal. Obe sta grajeni tako kot skakalnici v Sapporu. Zato je bila odločitev, da grem na Japonsko, res pravilna. Na manjši skakalnici v Lake Placidu sem opravil nekaj dobrih skokov. Tudi večja mi ni delala težav. Če bo šlo vse normalno in če ne bo prehudega vetra, potem sem prepričan, da bom dobro odskakal obe olimpijski tekmi.

D. Humer

Alpsko smučanje
Zmagoslavje
Jeseničanom

ŠKOFJA LOKA – Pod pokroviteljstvom ljubljanske banke in organizacije SK Alpetour je bilo letošnje slovensko prvenstvo v veleslalomu in slalomu za pionirje in pionirke. Med 140 tekmovalci in tekmovalkami so največ uspeha pri fantih imeli Jeseničani, pri dekletih pa pionirke ljubljanskega novinarja.

Rezultati – veleslalom – ml. pionirji – 1. Robič 59,58, 2. Zan (oba Jesenice) 1:00,04, 3. Košir (Alpetour) 1:00,35, 4. Penca (Triglav) 1:01,40, 5. Uzar (Tržič) 1:01,49, ml. pionirke – 1. Svet 1:01,07, 2. Zajc (oba Novinar) 1:01,45, 3. Hafner (Alpetour) 1:02,80, 4. Dežman (Triglav) 1:02,56, 5. Bokal (Alpetour) 1:03,13;

slalom – pionirji – 1. Zan 1:11,46, 2. Robič (oba Jesenice) 1:12,34, 3. Planinšek (Branik) 1:13,66, 4. Zagar 1:14,39, 5. Čebulj (oba Fuzinar) 1:17,50, pionirke – 1. Zajc (Novinar) 1:18,55, 2. Dežman (Triglav) 1:19,67, 3. Svet (Novinar) 1:21,35, 4. Hafner (Alpetour) 1:22,67, 5. Segula (Novinar) 1:25,90.

-dh

Smučarski teki
Dušan Djuričič
odličan

FOLGARIDA – Tu je bilo tradicionalno tekmovalništvo v smučarskem teku za pokal Kurikkala. Med našimi, ki so se tokrat izredno dobro odrezali, je bil pri mladincih do dvajset let najboljši mojstrčan Dušan Djuričič, ki mu je uspelo, da je dosegel odlično tretje mesto. V konkurenci mladincev do osemnajst let pa je bil Klemenčič šesti.

Odlično je v konkurenci mladink do osemnajst let tekla tudi Kranjčanka Jeli Jelovčan. V močni konkurenci je bila sedma, devetnajsto mesto pa je zasedla mlada tekačica Jana Mlakar iz Kranjske gore.

Naši so bili dobri tudi v teku štafet. V štafetu tekmovalci na 3 x 5 km so bile naše četrtje. Enako mesto pa so dosegli tudi mladinci na 3 x 10 km.

-dh

Hokej
Skoraj prazne
mreže gostov

JESENICE – V nadaljevanju prve zvezne hokejske lige so domačini tokrat dobro napolnili mreže gostujočih vratarjev. Za goste tokrat ni bilo milosti, saj so dosegli malo golov. Razlika med zmagovalci in poraženci je kar 4:0. To je že zgovoren dokaz, v kako veliki premoči so bili domačini.

Vodilni na lestvici, Jesenice, so doma prepričljivo opravili s Celjani. To je bilo jeseničanom v pravo uteho, saj so v Celju komaj remizirali. Še večjo zmago so si v Ljubljani privoščili igralci Olimpije. Medveščak pa je na domačem ledu premočno premagal mlade hokejiste Kranjske gore. Bolj vroče je bilo v Beogradu. Domači Partizan je komaj opravil s solidnimi igralci Spartaka iz Subotice.

Izidi – Jesenice: Celje 7:1, Medveščak: Kranjska gora 11:1, Olimpija: Crvena zvezda 22:1, Partizan: Spartak 4:3.

-dh

Blejska Dobrava
vodi

TRŽIČ – V medobčinski hokejski ligi Gorenjske se tekmovalje blizu koncu, saj so odigrali že sedem kol. Do nekaterih presenetljivih rezultatov je prišlo v šestem kolu, saj so Tržičani izgubili z Naklom, še večje presenečenje pa je bil poraz Blejske Dobrave z Kokrico. Rezultati 4. kola: Tržič: Žabnica 10:5, Borovlje: Kokrica 2:3, Naklo: Blejska Dobrava 3:10; 5. kola: Kokrica: Tržič 1:8, Žabnica: Naklo 5:2, Blejska Dobrava: Borovlje 6:4; 6. kola: Tržič: Naklo 5:7, Žabnica: Borovlje 4:5, Blejska Dobrava: Kokrica 2:3; 7. kola: Blejska Dobrava: Tržič 9:3, Kokrica: Žabnica 7:3 in Borovlje: Naklo 2:3.

Lestvica:
Bl. Dobrava 7 6 0 1 48:17 12
Tržič 7 4 0 3 44:32 8
Naklo 7 4 0 3 40:39 8
Kokrica 7 3 0 4 24:38 6
Žabnica 7 3 0 4 30:37 6
Borovlje 7 1 0 6 30:53 2

J. Kikel

Dopisniki
poročajo

DEJAVNOST ZTKO KRANJ – Čeprav je rok že potekal, odbor za rekreacijo pri ZTKO Kranj še ni dobil od osnovnih telesnokulturnih organizacij vprašalnika o načrtovani letošnji dejavnosti. Odbor je rok podaljšal. Kdor se tudi tega ne bo držal, bo prikrajšan pri dotaciji. Programe je treba čim prej posredovati tudi zato, da bo ZTKO pripravila koledar prireditvev v kranjski občini. Komisija za kolesarstvo je že pripravila letošnji program dejavnosti. Pozornost bo veljala izobraževanju strokovnega kadra in izdelavi učbenikov, seminarjem za mentorje ŠSD in raznim prvenstvom. Brane Teršič je novi predsednik odbora, ki ga je doslej uspešno vodil Alojz Dežman.

M. Čadež

TURNIR TRŽIŠKIH ŠAHISTOV – Šahovsko društvo Tržič je priredilo redni mesečni hitropotezni turnir, ki se ga je udeležilo kar 28 šahistov in šahistov. V finalni skupini je zmagal z 10 točkami Dušan Borštar, drugi je bil Pavel Loc z 8,5 točke, tretja pa Simona Boštar z 8 točkami. Sledijo Andrej Loc, Ravnik, Slatnar, Rus itd.

J. Kikel

SMUČARSKO TEKMOVANJE TRŽIŠKIH OBRTNIKOV – Na Zelenici je bilo tekmovalništvo obrtnikov in pri njih zaposlenih delavcev ter družinskih članov v veleslalomu. Med cicibani je zmagal Roman Šivic, med pionirji Matjaž Januš, med pionirkami Polona Ceglar, med ženskami v posameznih kategorijah Silva Polajnar, Amalija Ceglar in Kati Markič, med moškimi pa Matevž Lukanc, Riko Slapar, Jernej Meglič in Miran Markič.

J. Kikel

Trinajste zimske olimpijske igre
Lake Placid '80Jutri
slovesna otvoritev,
vsi naši na cilju

KRANJ – V soboto je z brniškega letališča pod vodstvom predsednika jugoslovanskega olimpijskega komiteja, Djordja Pekića, na prizorišče trinajstih olimpijskih iger v Lake Placid odpotoval še preostali del jugoslovanske olimpijske vrste. Na pot so odšli skakalci Bodan Norčič, Miran Tepeš, Branko Benedik, smučarska tekačica Ivo Čarman in Tone Djuričič, umetnostna drsalca Sanda Dubrovčič, biatlonec Marjan Burger ter trenerji Janez Jurman za skoke, za biatlon Slavko Premožec in Marjan Pavliha za teke ter podpredsednik SZJ Jože Švigelj in pomočnik vodje naše odprave predsednik SZ Slovenije Janez Kocijančič.

Jutri bo v Lake Placidu, to je majhno ameriško mestce, saj ima komaj nekaj več kot 1700 prebivalcev, podpredsednik ZDA Walter Mondale odprl trinajste zimske olimpijske igre. »Simbol miru in prijateljstva med mladimi na svetu.«

V majhnem ameriškem mestecu Lake Placidu, bo jutri slovesna otvoritev trinajstih zimskih olimpijskih iger.

Boji v Lake Placidu pa so se že začeli. Danes so namreč v dveh skupinah v predtekmovalju startali hokejisti. Največ možnosti za zlato imajo hokejisti Sovjetske zveze. Vendar jim pri osvajanju zlatega odličja ne bo lahko. Med tistimi, ki jim lahko prekrizajo račune, so Kanadčani in reprezentanca ČSSR. Prav gotovo v tem boju ne bodo kar tako zlahka predali orožja tudi domačini. Pari prvega kola – rdeča skupina – Kanada: Nizozemska, Poljska: Finska in SZ: Japonska, v modri skupini – Norveška: ČSSR, ZRN: Romunija in ZDA: Švedska.

Jutri bo slovesna otvoritev in prva vožnja tekmovalcev in tekmovalke v sankanju. Prav v sankanju se pričakuje, da bodo vsa odličja in ženski konkurenci pobrali reprezentantje NDR. Letu 1976 je na olimpijskih igrah med moškimi enosedi slavil Günther, v dvosedi sta zlato osvojila Rinn in Hahn, pri ženskah pa je bila najboljša Schumannova.

V četrtek pa se že začne prvi obračun alpincev. Ta dan bo namreč na programu paraolimpijska disciplina, smuk za moške. V Lake Placidu pa ni zmagovalca iz Innsbrucka, Avstrijca Franza Klammerja. Klammer se namreč ni uvrstil v Avstrijsko reprezentančno vrsto. Na startu tudi ne bo Švicarja Bernarda Russija. Ta je mesto v reprezentanci prepustil mlajšim. Največ možnosti za olimpijsko zlato ima vodilni letošnjega svetovnega pokala v smuku, Švicar Peter Müller. Temu se bodo skušali približati še Kanadčana Read in Podbrosky, pa tudi Italijan Herbert Plank in brez možnosti. Pri tem ne smemo pozabiti na mlade Avstrijce, Norvežana Hakerja, tekmovalce iz ZRN, Italije, Švice in seveda Američane. Ti bodo na umetnem snegu še kako nevarni.

Ta četrtek bo zanimiv tudi za Jugoslovane. V teku na 30 kilometrov bosta startala tudi Tone Djuričič in Ivo Čarman. Pričakujemo soliden nastop obeh. Morda bo enemu od obeh uspelo, da se bo približal dvaintridesetemu mestu Matevža Kordeža iz leta 1956. Sicer pa v tej disciplini branijo odličja iz Innsbrucka tekač iz SZ Savaljev, Amerikan Koch in Savaljev rojak Gararin. Škandinavci se bodo hoteli maščevati vsem tem za poraz v letu 1976. Pri tem naj bi imel glavno besedo Šved Thomas Wassberg in Finec Juha Mieto, ki je v veliko prednostno na Finskem državnem prvenstvu ugnal vse preostale na 15 in 30 km.

Drugo vožnjo bodo v četrtek opravili tudi tekmovalci in tekmovalke v sankanju.

Da pa ta dan ne bo nikomur dolgočasno, bodo za to poskrbele hitrostne drsalke. Za tri olimpijska odličja se bodo na 1500 metrov borile ženske. Pred štirimi leti je zlato v Innsbrucku dobila reprezentantka SZ Stepanska. Stepanska je favoriti tudi v tem obračunu.

Svoj drugi nastop v obeh predtekmovalnih skupinah bodo imeli tudi hokejisti. V modri skupini se bodo pomerili – Švedska: Romunija, ZRN: Švedska, ČSSR: ZDA, v rdeči pa SZ: Nizozemska, Kanada: Poljska in Finska: Japonska.

-dh

Atletika

Rantovi bron

Celje – V soboto je bilo v dvorani atletskega društva Kladivar dvoransko prvenstvo Slovenije v skoku v višino, na katerem je nastopilo 35 skakalcev in skalk iz 8 klubov. Najuspešnejši so bili tekmovalci Kladivarja in Olimpije, zanimivo pa je, da so kolajne osvojili predstavniki vseh nastopajočih klubov in JLA. Edino kolajno za Triglav je osvojila Živa Rant v konkurenci mlajših mladink.

REZULTATI – Mlajše mladinke: 1. Pečovnik (Ve) 167, 2. Kolar (Ol) 164, 3. Rant (Tr) 161; Starejše mladinke: 1. Lihtineger (KAK) 170, 2. Topole (KI) 167, 3. Muršič (Mb) 164, 4. – 5. Pavlin (Tr) in Kačar (Ve) 158; Članice: 1. Polutnik 161, 2. Kovac 135, 3. Logar (vse KI) 135; mlajši mladinci: 1. Apostolovski (Ol) 199, 2. Brank (Lj) 193, 3. Jenc (Ol) 193; Starejši mladinci: 1. Kravos 199, 2. Vidali (oba Ol) 190, 3. Faganelli (Go) 190; 5. Šveglj (Tr) 185; Člani: 1. Cop 208, 2. Prezelj (oba KI) 202, 3. Miklič (JLA) 199 cm.

I. Kavčič

PLAVANJE

Triglav
v finalu

TRBOVLJE – Na letošnjem plavalnem tekmovalju za nastop v finalu jugoslovanskega zimskega pokala je premočno v Trbovljah zmagal kranjski Triglav. To slovensko tekmovalje je znova dokazalo, da Triglav tu nima prave konkurence. V Beogradu in Vodicah pa so merili na polfinalu moči plavalci iz Srbije in Hrvatske. Vendar nobenemu od moštev ni uspelo, da bi zbral toliko točk kot Triglav v Trbovljah.

Vrtni red – 1. Triglav 30.125, 2. Ljubljana 27.506, 3. Rudar (Trbovlje) 27.324, 4. Fuzinar (Ravne) 25.195, 6. Ilirija (Ljubljana) 23.313.

-dh

SMUČARSKI TEČAJ V PEKU – V tržiški tovarni Peko so tudi letos organizirali začetni in nadaljevalni smučarski tečaj za delavce. 62 tečajnikov je bilo razdeljenih v sedem skupin. Tečaji so bili v Ročevnici in Hrastah nad Tržičem. Na sliki skupina smučark – začetnic. – B. Meglič

SMUČARJI SREDNJE DOBRAVE – Na smučiških v Kamni gorici je bilo množično smučarsko tekmovalništvo pionirjev in mladincev, saj je sodelovalo nad 230 smučarjev. Na sliki moštvo Srednje Dobrave. – Foto: F. Debeljak

9

Beli je bil prepričan, da se mu ne more zgoditi nič pretresljivega. V zadnji potezi je igral fg7. Črnemu skoraj res ne preostane drugega kot da poskusi s šahi. Kaj ima od tega?

1. ... Te2+!
2. Kh3

Kralj se je umaknil v zaklonišče in beli z zanimanjem pričakuje nadaljevanje.

2. ... Th2+!!
3. Kh2: Dg1+

Nenadoma postane očitno, da ima beli kralj na voljo za umik le bela polja, kajti kmeta na črni mu omejuje gibanje. V položaju že zasledimo obrise matne slike.

4. Kh3 Dh1+
5. Kg4 h5+
6. Kf5 Dh3+

Beli se je vdal. Na Kf6 ali Ke4 sledi De6 mat.

USMERJANJE
NASPROTNIKOVEGA
KRALJA

Eden od posebno zanimivih motivov šahovske igre je usmerjanje nasprotnikovega kralja na določeno polje. S tem dosežemo pozicijo, katere razplet nam prinese določeno prednost oziroma premoč ali celo matni izid. Usmerjamo pogosto z žrtvami, zato je pri takšnem igranju nujno potrebno temeljito preveriti razne nasprotnikove možnosti ter paziti na pravilno zaporedje potez.

Zgleden primer usmerjanja ali diriganja kralja vidimo v rešitvi položaja na diagramu 22 (TITZ – RAMISCH; Karlsbad, 1898)

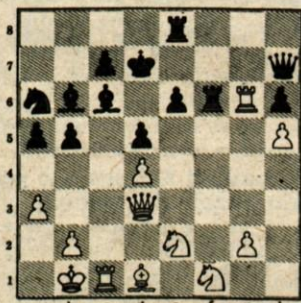

Diagram 22

1. Tc6! Kc6:
2. Db5+!! Kb5:

Odporneje bi bilo 2. Kb7 3. De8: Tf1: itn. Tako pa je usmerjanje kralja uspelo in sledi izsiljeno mat v nekaj potezah.

3. La4+!! Kc4

Na 3. ... Ka4: sledi 4. Sc3+ Kb3:5. Sd2 mat.

4. b3+ Kd3
5. Lb5+ Ke4
6. Tg4+ Kf5
7. Se3 mat

Običajnejši primer usmerjanja kralja na matno mesto najdemo v rešitvi primera na diagramu 23 (SCHIFFERS – ČIGORIN).

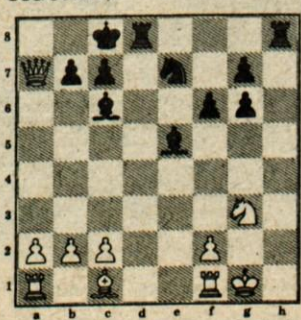

Diagram 23

S KOMPASOM IN GLASOM NA IZLET

KDAJ?

16. in 17. FEBRUARJA
— NA PUSTNO SOBOTO
IN NEDELJO

KAM?

V PREKMURJE

Prijave za izlet sprejemamo

do petka 15. 2. do 12.00 ure

Ne zamudite enkratnega doživetja!

Raziskovalna skupnost občine Kranj

v soglasju z Raziskovalno skupnostjo občine
Škofja Loka, Jesenice, Radovljica in Trzin

razpisuje prosta dela in naloge:

sekretarja raziskovalne skupnosti
(regijski) za dobo 4 leta

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev
izpolnjevati še naslednje pogoje:

visoka strokovna izobrazba,
organizacijske in vodstvene sposobnosti,
družbenopolitične in moralne vrline ter ustrezen odnos do samoupravljanja.

Pismene prijave z dokazili o izobrazbi pošljite v 15 dneh od
dneva objave na naslov: Raziskovalna skupnost Kranj, Trg
revolucije 1/I.

IMOS — Splošno gradbeno podjetje Trzin

Razpisna komisija delavskega sveta

razpisuje dela in naloge združene s posebnimi po-
oblastili in odgovornostmi za dobo 4 let

vodje finančnega sektorja

Kandidati za opravljanje navedenih del in nalog morajo poleg
splošnih z zakonom in družbenim dogovorom o načelih za izva-
janje kadrovske politike občine Trzin izpolnjevati še naslednje
pogoje:

višja ali srednja izobrazba ekonomske ali komercialne smeri;
pet oziroma osem let delovnih izkušenj na odgovornih delih in nalogah;
organizacijske sposobnosti, ki omogočajo opravljanje razpisanih del in
nalog;
moralno-politično neoporečnost.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjeva-
nju razpisnih pogojev v 15 dneh po objavi javnega razpisa v
zaprti ovojnici na naslov: IMOS Splošno gradbeno podjetje
Trzin, Blejska cesta 8, s pripisom »za razpisno komisijo«.
Kandidate bomo o izidu obvestili v 30 dneh po opravljeni izbiri.

Loške tovarne hladilnikov n. sol. o.
Škofja Loka
Kidričeva 66

objavljajo prosta dela in naloge (za nedoločen
čas)

1. vodje službe za organizacijo in
informacijski sistem
2. diplomiranega strojnega inženirja
(več delavcev)
3. strugarjev
(več delavcev)

Kandidati za zasedbo teh del in nalog morajo izpolnjevati
naslednje pogoje:

- pod 1.: da imajo visoko šolo ekonomske, organizacijske ali tehnične
smeri in 4 leta delovnih izkušenj,
poznavanje sistemov in metod AOP,
znanje angleškega ali nemškega jezika,
znanje vsaj enega programskega jezika,
poznavanje modernih metod organizacije dela in poslovanja;
- pod 2.: da imajo končano strojno fakulteto;
- pod 3.: da imajo končano poklicno šolo.

Prijave z ustreznimi dokazili sprejema KSS DO 15 dni po objavi.

Obrtno podjetje Cerklje

objavlja prosta dela in na-
loge za:

- mizarje (3)
- zidarje (5)
- tesarje (2)
- ključavničarje (1)

Pogoj: KV delavci

Nastop dela je možen takoj ali
po dogovoru.

Prijave z dokazili o strokov-
nosti pošljite na naš naslov, v
15 dneh po objavi.

Kandidate bomo o izbiri obve-
stili v 15 dneh po zaključku
prijav.

ŽITO Ljubljana n. sol. o.
TOZD GORENJKA
n. sub. o.
tovarna čokolade
Lesce

Komisija za delovna raz-
merja razpisuje prosta dela
in naloge

kemijskega
laboranta

Delo se združuje za določen
čas — nadomeščanje delav-
ke v času porodniškega do-
pusta.

Pogoj:

srednja strokovna izobrazba,
1 leto delovnih izkušenj.

Prijave s potrebnimi doka-
zili naslovite na Komisijo
za delovna razmerja TOZD
Gorenjka Lesce, Alpska 45.
Možnost nastopa dela
1. marca 1980.

ČGP DELO
TOZD Prodaja
Podružnica Kranj
Koroška 16

Sprejme
prodajalca-ko

v pogodbeno delovno raz-
merje za prodajno mesto v
Kranjski gori.

Zaželjena je šola za prodaj-
alce, oziroma praksa pri pro-
daji časopisov, cigaret, in dru-
gega trgovskega blaga.

Ponudbe sprejema ČGP De-
lo Podružnica Kranj, Ko-
roška 16, osem dni po
zadnji objavi. Informacije
dobite na telefon 21-280.

TRADICIONALNA UGODNOST, ZA KATERO VEDO GOSPODINJE ŽE VRSTO LET

OB SODELOVANJU
PROIZVAJALCEV
tudi letos

GOSPODINJSKI
TEDEN
V VELEBLAGOVNICI
nama
ŠKOFJA LOKA

in

tudi
v BLAGOVNICI
CERKNO

**10%
POPUST**

od 11. 2. 1980
do 16. 2. 1980

za nakup

- POSTELJNE KONFEKCIJE
- NAMIZNEGA PERILA
- ODEJ IN PREGRINJALA
- JOGI BLAZIN
- ZAVES
- PREPROG in
TALNIG OBLOG
- BRISAC

Elektro Gorenjska
Kranj, c. JLA 6

Delavski svet delovne skupnosti delovne orga-
nizacije za distribucijo in proizvodnjo električne
energije razpisuje dela in naloge:

1. vodje konzumne službe
2. vodje finančne službe
3. vodje službe obratovanja in
energetike
4. vodje splošne službe

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še nasled-
nje:

- pod 1.: vodja finančne službe,
dipl. ekonomist, 5 let prakse v gospodarstvu,
ekonomist ali organizator dela, 5 let prakse v gospodarstvu;
- pod 2.: vodja službe obratovanja in energetike
dipl. el. ing., 5 let prakse v elektrogospodarstvu,
el. eng., 5 let prakse v gospodarstvu, od tega 3 leta v električ-
nem gospodarstvu;
- pod 3.: vodja splošne službe,
dipl. pravnik, 5 let prakse v gospodarstvu,
pravnik ali organizator dela, 5 let prakse v gospodarstvu;
- pod 4.: vodja konzumne službe,
dipl. el. ing. ali dipl. ekonomist, 5 let prakse v gospodarstvu,
el. ing. ali ekonomist, 5 let prakse v gospodarstvu.

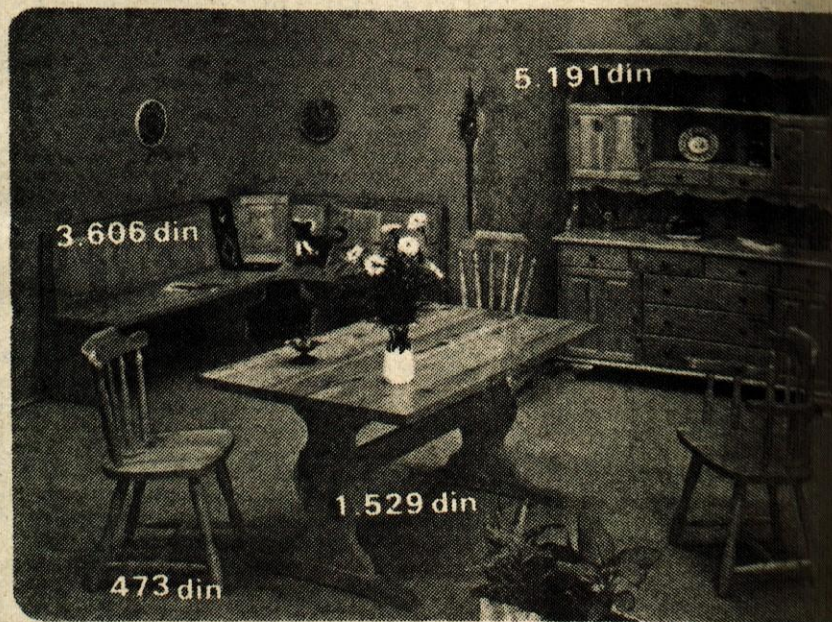
Za vodenje del in nalog navedenih služb se od kandidatov zahteva
tudi moralno politične kvalitete in širša družbenopolitična aktivna
ter, da se da iz kandidatovega dosedanjega dela utemeljeno sklepati,
bo pri svojem delu uspešen.

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe z dokazili o izpolnjeva-
nju razpisnih pogojev v 15 dneh po objavi razpisa v zaprti
ovojnici z oznako »za razpisno komisijo« na naslov delovne
organizacije.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po odločitvi.

lesnina

Do 29. februarja

lesnina

KRANJ,
salon pohištva
na Primskovem
razprodaja
masivno pohištvo
ceneje za 40 %

Pohištvo ima manjše transportne ali tehnološke napake, a je kljub temu še vedno dobro in uporabno.
Poleg znižanega so na voljo tudi najnovejši programi skoraj vseh priznanih proizvajalcev pohištva.

Dostava pohištva iz Lesnine Kranj je do 30 km brezplačna.

MALI

OGLASI

telefon
23-341

VOZILA

Prodaj AUDI 80, letnik 1978.
Informacije po tel.: 76-217 737
Prodaj VW 1200, letnik 1963,
lahko tudi na kredit. Noč Mojca,
Javorniški Rovt 26, Jesenice 738
Prodaj AMI 8, prevoženih 65.000
km. Debeljak Slavko, Hotavlje 25,
Poljane nad Škofjo Loko 797
Ugodno prodaj dobro ohranjen
AUSTIN 1300, letnik 1971. Košir
Janez, Virmaše 52, Škofja Loka,
tel.: 60-535 841
Ugodno prodaj dobro ohranjen
AUDI 100 LS, letnik 1970, registri-
ran do avgusta 1980. Porenta
Srečko, Virmaše 51, tel.: 61-915
842

Prodaj dobro ohranjen FIAT
125-PZ, letnik 1972. Lahko tudi na
posojilo. Markič, Strahinj 61, Naklo
858
Prodaj dobro ohranjen VW 1300,
registriran do konca leta, s parno
številko. Podlubnik 298, Škofja Lo-
ka 859

Prodaj generalno obnovljen MO-
TOR za FIAT 850 ter ostale
rezervne dele. Stibelj Srečo, Zg. Do-
brava 25 pri Kropi 860
Prodaj ZASTAVO 101, letnik
1975 in RADIO planica. Informacije
po tel.: 26-992 861
Prodaj SPAČKA, letnik 1974.
Telefon 064-60-994 862

Prodaj NSU 1200, letnik 1970, re-
gistriran do novembra. Virtnik
Lado, Šorlijeva 39, Kranj 863
Prodaj NSU 1200 C v nevoznom
stanju, letnik 1972. Šenčur, Svete-
ljeva 20 864

Prodaj ALFO 2000, letnik 1974,
dobro ohranjeno. Telefon: 064
21-310 - od 15. do 17. ure 865

Prodaj ZASTAVO 750, letnik
1973 - december, s parno številko.
Berčič Franc, Zg. Bitnje 143 866

Kupim TOVORNO PRIKOLICO
za osebni avto. Informacije po tel.:
25-561 - int. 34 v četrtek od 12. do
14. ure 867

Prodaj obnovljen MOTOR za
Z-750 ter R-6 po delih. Kurirska 7,
Kranj 868

STANOVANJA

Uslužbenka, ki gradi hišo, išče
GARSONJERO ali SOBO s posebnim
vhodom. Telefon 25-954 - do-
poldan, razen v soboto in nedeljo 873

Pošteno dekle išče SOBO ali
GARSONJERO v Kranju ali okoli-
ci. Šifra: Sava-Kranj 874
Fant, zaposlen na letališču, nujno
išče SOBO s souporabo sanitarij in
kopalnice v Kranju. Naslov v ogla-
snem oddelku. 875

Kupim dvo ali trosobno STANO-
VANJE. Telefon 28-179 815

Mladoporočenca brez otrok iščeta
enosobno ali dvosobno STANOVA-
NJE v Kranju. Šifra: Nudimo pred-
plačilo 871

Aktiven podoficer, nekadilec in ne-
alkoholik, išče SOBO v Kranju.
Plačam vnaprej. Šifra: Kobra 872

POSESTI

Najboljše ponudniku prodaj
GARAŽO v Vrečkovi ulici na Pla-
nini. Informacije po tel.: 26-239 881

ZAPOSLITVE

NATAKARICA in KUCHARICA
dobita delo v gostilni. Urejen de-
lovni čas, OD po dogovoru. Stano-
vanje in hrana v hiši (ni pa nujno).
A. Blažina, Tupaliče 32, Preddvor
833

IZGUBLJENO

7. februarja sem izgubila žensko
zapestno URO od Kebetove ul. št. 20
do Globusa. Najditelja prosim, naj
proti nagradi javi po telefonu 23-376
878

PRIREDITVE

16. februarja 1980 ob 20. uri prire-
di NK - Šenčur v Domu Kokrške
čete Šenčur VSAKOLETNO MA-
ŠKARADO. Za ples bo igral ansam-
bel KORALI. Rezervacije se dobijo
v samopostrežni trgovini MURKA v
Šenčurju.
Vabi NK - Šenčur! 879

TD in OO ZSMS - HOTAVLJE
prireja v nedeljo, 17. 2. 1980, VE-
LIKO PUSTNO PARADO od Za-
družnega doma do Lipana in nazaj, s
přčetkom ob 13. uri. Po paradi bo
VELIKA PUSTNA VESELICA.
Najboljše maske nagrajene! 880

OBVESTILA

SERVIS! Za čiščenje »tepihov«,
tapisoma in itisona za privatne stranke
in družbeni sektor. Telefon 22-043 -
od 14. do 20. ure 877

OSTALO

Nujno iščem spretno žensko za
pomoč v GOSPODINSTVU in
STREŽBI v Zagrebu. Hrana in
stanovanje zagotovljeno. Plačilo po
dogovoru. Informacije po tel.:
26-344 827
INSTRUIRAM matematiko v
Kranju. Telefon 27-329 - popoldan
876

Kovinoservis
Prešernova 16
Jesenice

objavlja prosta dela in naloge

elektrovzdrževalca

Pogoji: poklicna šola ustrezne smeri, 12 mesecev delovnih izkušenj
na samostojnem vzdrževanju električnih strojev in naprav
ter instalacij.

Na objavljene delovne naloge se delo združuje za nedoločen čas.
Nastop dela je mogoč takoj ali po dogovoru.

Razpis velja 15 dni po objavi.

Prijave z ustreznimi dokazili naj kandidati pošljejo na naslov: Kovi-
noservis Jesenice, Prešernova 15.

Termopol Sovodenj
64225 Sovodenj

Komisija za delovna razmerja vabi k sodelovanju
več delavcev za opravljanje naslednjih del in
nalog:

tehnologa

delavec pri opravljanju te delovne naloge obdeluje naročila in
predpisuje tehnologijo za proizvodnjo, ter izdaja delovne naloge

Pogoj: za opravljanje te delovne naloge se zahteva srednja izobrazba
tehniške smeri - strojna ali elektro smer,
3 leta delovnih izkušenj;

nočnega čuvaja

Pogoj: končana osnovna šola,
1 leto delovnih izkušenj,
izpolnjevanje pogojev, ki jih predpisuje zakon.

Vloge z dokazili naslovite na komisijo za delovna razmerja.

Informacije v zvezi z objavo lahko zainteresirani dobijo osebno v splošni
službi delovne organizacije ali na telefon 69-001.

alples

Industrija pohištva
Železniki

objavlja na podlagi 8. člena Pravilnika o delovnih
razmerjih in sklepa odbora za kadre TOZD
Promet blaga naslednja dela in naloge

TOZD PROMET BLAGA

avtoelektrikarska opravila

Pogoji za zasedbo:

KV avtomehanik,
1 leto delovnih izkušenj na opravilih avtoelektrikarske stroke;

montažna opravila
(2 delovni mesti)

Pogoj za zasedbo:

KV pohištveni mizar,
1 leto delovnih izkušenj na opravilih širokega profila v lesni stroki,
izpit za voznike motornega vozila B kategorije;

Delovno področje:

samostojno opravljanje montažnih del serijske proizvodnje.

Za navedena dela in naloge se sklone delovno razmerje za nedoločen
čas s polnim delovnim časom.

Pismene prijave s potrebnimi dokazili sprejema kadrovske
socialni oddelek DO Alples Železniki, v 15 dneh po objavi.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata, strica

**VIKTORJA
ZAPLOTNIKA**

iz Naklega 21

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem, sorodnikom in znancem za vsestransko pomoč,
izraze sožalja, podarjeno cvetje in vence.

Posebno zahvalo smo dolžni dr. Bavdku, vsem družbenopolitičnim organizacijam krajevnega skup-
nosti Naklo, Zeleni bratovščini za prelep obred, pevcem, godbi na pihala iz Tržiča in govornikom za
poslednje ganljive besede.

Se enkrat se zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti v tako velikem številu.

Žalujejo vsi njegovi

OBLETNICA

V neminljivem spominu živita z nami pokojna hči in sestra

LUCIJA VALANČIČ

umrla 10. februarja 1979, v 19. letu starosti

ter

sin in brat

JOŽE VALANČIČ

umrl 5. januarja 1977, v 20. letu starosti

Krutost narave, ki vaju je iztrgala iz naše srede, ne more preprečiti, da ne bi bila večno
naša in z nami.

Vsem, ki se ju spominjate in obiskujete njun grob, najlepša hvala.

Žalujejo: ata, mama, sestre in drugo sorodstvo

Planica, Prebačevo, 7. februarja 1980

Cestno podjetje
Kranj
Jezerska 20

Odbor za delovna razmerja objavlja prosta dela in
naloge:

1. 2 avtomehanikov
2. avtoličarja
3. 3 voznikov motornih vozil

Poleg splošnih zakonskih pogojev morajo kandidati izpolnjevati
še naslednje:

- pod 1.: kvalificiran delavec avtomehaniške stroke, tri leta delovnih
izkušenj;
pod 2.: kvalificiran delavec kovinske stroke - avtoelektričar, tri leta
delovnih izkušenj;
pod 3.: poklicna šola za voznike motornih vozil, dve leti delovnih
izkušenj.

Nastop dela je možen takoj ali po dogovoru s poskusno dobo treh
mesecev. Osební dohodek je določen s Samoupravnim sporazumom o
delitvi sredstev za osebne dohodke.

Pismene prijave s kratkim opisom sedanjega dela naj kandidati
pošljejo v kadrovske službe podjetja. Rok za prijavo je 15 dni po
objavi oziroma do zasedbe.

Samoupravne pridobitve razvijati naprej

Nadaljevanje s 1. str.

strijsko družbo. Jeseniški železarji so se ob trdem delu od začetka odločno borili za osnovne življenjske pogoje delavstva. Že 1899. leta so prvič stavkali zaradi izkoriščanja. Po 1930. letu je na Jesenicah nastajala močna partijska organizacija. Ta je julija 1935. leta organizirala veliko stavko železarjev, med katerimi sta bila tudi gosta sobotne svečanosti Franc Leskošek-Luka in Vencelj Perko.

Ponosna in pretresljiva je izkaznica jeseniških železarjev tudi iz obdobja narodnoosvobodilne borbe. Iz tovarne je odšlo v partizane prek dva tisoč delavcev, za svobodo so darovali več kot petsto življenj. Iz njihovih vrst je zrastle več znanih narodnih herojev, ki so padli za svobodo.

Po osvoboditvi so železarji prispevali velik delež k obnovi porušene domovine. V izjemno težkih pogojih so poleg izpolnjevanja zahtevanih proizvodnih nalog in izgradnje novih objektov začeli uresničevati komaj rojeno zamisel o samoupravljanju. Ni naključje, da so se prav železarji med prvimi v republiki in domovini pripravljali na izpolnjevanje največje izbornice pravice našega delavskega razreda, delavsko upravljanje tovarn.

Na zboru 29. januarja 1950. leta v jeseniškem Titovem domu je 274 delegatov vseh tedanjih obratov izvolilo prvi 87-članski delavski svet. Prav tako pomemben mejnik samoupravnega razvoja je bil 14. avgust 1950. leta, ko so izvolili prvi upravni odbor železarne in 20. avgust, ko je Franc Leskošek-Luka s predajo ključev simbolično izročil železarjem tovarno v upravljanje.

Po tridesetih letih je samoupravljanje postalo sestavni del vsakdanjega dela in življenja v železarni. Okrog 6600-članski kolektiv je organiziran v 22 temeljnih organizacijah in treh delovnih skupnostih, ki imajo svoje delavske svete, njegov najvišji samoupravni organ pa je delavski svet delovne organizacije. Samoupravna dejavnost poteka prek 270 samoupravnih delovnih skupin; razen tega v raznih delegacijah deluje prek tri tisoč železarjev.

Po 1950. letu so železarji dosegli znaten napredek tudi na gospodarskem področju. S pomočjo naložbene dejavnosti in raznih obnovitev proizvodnih naprav so od takrat dvignili produktivnost od 15,8 tone jekla na delavca letno pri 7290 delavcih na 67,1 tone na delavca pri

okrog 6600 zaposlenih lani. Vendar pa sedanje razmere narekujejo še bolj odgovorno izpolnjevanje vseh nalog, je sklenil uvodni nagovor Jože Ulčar.

Slavnostni govornik Vinko Hafner je zatem, ko je opisal samoupravno pot od ustanovitve prvega delavskega sveta v jeseniški železarni do danes in družbeno ekonomski napredek železarskega kolektiva, med drugim dejal, da smo lahko ponosni na to prehojeno pot, ki mora biti za železarje tudi spodbuda za bodoče delo. Ob tem je poudaril, da tako kot vse gospodarstvo jeseniška železarna ne more ostati na mestu, ampak mora vse samoupravne pridobitve razvijati naprej. Zanj je odločilnega pomena zlasti uresničitev naložbe v novo elektro jeklarino, ki jo bodo morali železarji ob podpori širše družbene skupnosti čimprej in čim bolj izpolniti.

V svojem govoru je predsednik Hafner poleg drugega naglasil, da železarji ob praznovanju tridesetletne poti samoupravljanja ne bodo smeli mimo izredno perečih vprašanj gospodarskega uravnovešenja, saj ne sme nihče še naprej dovoljevati večje porabe od ustvarjenega. Letos smo se dokončno osvestili in se odločili za trdne stabilizacijske ukrepe. Glede na dokumente s tega področja bodo v železarni kmalu obravnavali potrebne usmeritve bodočega dela. Pri tem bodo odločilnega pomena prizadevanja za povečanje dohodka; gre za manjšo odsotnost od dela, boljše izkoriščanje delovnega časa, kakovitetnejšo proizvodnjo in ne nazadnje ustrežnejše nagrajevanje po delu.

»Pred nami so še veliki napor za uresničitev popolne osvoboditve dela in delavca, za ustvaritev skupnosti svobodnih proizvajalcev,« je povzel svoje misli slavnostni govornik. Govor na svečanosti, katere geslo je bila Kardeljeva misel Socialistično samoupravljanje — temelj in vir svobodin in pravic delovnega človeka, je končal s poudarkom, da moramo samoupravljanje pojmovati tudi kot trdno odgovornost delavca za uspešno gospodarjenje.

V nadaljevanju sobotne slovesnosti v jeseniškem gledališču so prebrali seznam delavcev železarn, ki so jih ob jubileju samoupravljanja nagradili s spominskimi priznanji. Med nagradenci je 15 predsednikov dosedanjih delavskih svetov in 50 članov prvega delavskega sveta. Prireditve so sklenili s koncertom pihalnega orkestra jeseniški železarji.

Stojan Saje

Investicije na Gorenjskem

Dobre spodbuditi, slabe zavrniti

Merila za selekcijo investicijskih programov morajo biti takšna, da bodo spodbudila uresničevanje dobrih investicijskih programov, ki bodo zagotavljali novo vrednost in kakovost, izboljševali izvozno usmeritev in odpravljali strukturna neskladja. Hkrati morajo biti merila sestavljena tako, da bodo slabe programe zavrnili. Nikakor pa ne smejo »kar počez« omejevati investiranja, ker bi s tem le ohranjali sedanja neskladja.

Prav sedaj je zato čas in priložnost, da z dobro premišljeno in selektivno investicijsko politiko spodbudimo spremembo sestave gorenjskega gospodarstva, kar bo največji korak k stabilizaciji. Sedaj je tudi čas, da se dogovorimo, kateri programi imajo prihodnost v naši regiji in katere je treba prenesti drugam.

To so poudarili na četrtkovi seji predsedstva skupščine gorenjskih občin v Kranju, na kateri so obravnavali uresničevanje določil zveze in republike resolucije v planu Temeljne banke Gorenjske. Dobra in skrbno pretehtana merila so potrebna, saj so članice TBG prijavile kar 436 investicijskih programov, ki naj bi jih začeli uresničevati v letu 1980 ter 45 sovlaganj. Predračunska vrednost naložb je ocenjena na 24.061 milijonov dinarjev, višina sovlaganj pa na 465 milijonov dinarjev. Zahteva po bančnih kreditih je 8.559 dinarjev, za leto 1980 pa bi morala banka zagotoviti 2.645 milijonov din. Za investicije pa naj bi bilo letos v banki na voljo le 1.246 milijonov dinarjev. Od tega pa je banka že posodila 768 milijonov dinarjev za naložbe, ki se že uresničujejo. Tako bi banka lahko namenila za nove naložbe 478 milijonov din, kar ob ocenjenem 70-odstotnem koriščenju dovoljuje začetek novih naložb z oblikovanjem leta 1980 v višini 683 milijonov dinarjev.

Hkrati s tako velikimi investicijskimi željami pa je gorenjsko gospodarstvo in negospodarstvo

predvidelo, naj bi letos zaposlilo 6.630 novih delavcev, kar je desetkrat več od naravnega prirastka in je v popolnem nasprotju s prizadevanji za gospodarsko ustalitev in tudi povsem drugače, kot smo si sami zastavili v občinskih resolucijah na Gorenjskem. Zaradi takšnega ravnanja mora biti zaposlovanje eno najbolj pomembnih meril in kot so predlagali na predsedstvu SGO, tisti, ki se ne bo držal dogovorjenih okvirov zaposlovanja, naj ne bi dobil niti dinarja kredita.

Merila bodo do konca februarja še enkrat skrbno pretresli vsi izvršni sveti občinskih skupščin, in če bo potrebno, se pravi, če potrebne ne bo mogoče uskladiti z možnostmi, se bodo dogovorili za strožje kriterije. V razpravi pa naj bi še posebno pozornost posvetili povezavi med kratkoročnimi in dolgoročnimi krediti.

L. Bogataj

Načrti plačani, denarja pa nikjer

Tatjana J. iz Ljubljane, stara 31 let, je osumljena, da si je kot administratorka, zaposlena v škofjeloški Jelovici, prisvojila več kot 85.000 dinarjev.

Posteno je bil presenečen kupec montažne Jelovice hiše, ko je bil obveščen, da ni plačal načrta in da ga zato delovna organizacija terja preko sodišča. S fotokopijo položnice se je zadeva na sodišču seveda pojasnila, v Jelovici pa je fotokopijo odrezka poštne nakaznice dobila v roke Tatjana J., ki pa je dokaz enostavno raztrgala in vrгла v koš. Seveda je imela za to »tehten« razlog, saj bi se drugače odkrilo, da denar, ki ga je nekaj časa dvigovala na pošti od prispelih plačil načrtov,

VESELJE PO ZMAGI — Veselje po zmagi na igrah v Bormiu je bilo nepopisno. Visoko je hrala jugoslovanska zastava, tekmovalci in drugi člani kranjske odprave pa so še dolgo na prizorišču tekme transparent z napisom »Veni, vidi, vicia«, kar pomeni »Prišel, videl, zmagal«. Se je v Bormiu uresničilo, nastop pa je dokazal, da je bil pesimizem nakaterih pred nastopom Italiji neupravičen. Več o igrah v petkovi številki Glasa. — Foto: J. Košnjek

Mednarodne igre na snegu

Zmagoslavje Kranjčanov

BORMIO — Kranjska ekipa, ki je v soboto sodelovala na mednarodni televizijski prireditvi Igre na snegu, se je v nedeljo pozno zvečer vrnila domov. Njen nastop v znanem italijanskem središču je bil presenetljivo dober. Kranjčani so z izrednim nastopom zmagali in zbrali 26 točk. Drugo je bilo švicarsko mesto Zinal, šele tretji, čeprav je bila večina pre-

pričana v njihovo zmago, je bil domačin Bormio, četrti pa so bili tekmovalci francoskega mesta Serre Chevalier. H kranjskemu slavlju so veliko pripomogli vsi, ki so bili v Bormiu in odlično opravili organizacijsko in navijaško vlogo: člani folklorne skupine Sava, ki je imela v Bormiu tudi dva nastopa, in predstavniki občinske skupščine Drago

Štefe, ki je bil tudi vodja ekipe. Kavčič, Franc Thaler, Vinko bon, Aljoša Mozetič, Edgar Val in Darko Segula!

Vse povedo besede, ki jih je župan občine Bormio Giovanni fortola: »Kranjčani so vsaj lahko vzor, kako se je treba pravi na igre, kako se opirati in kako spodbujati tekmovalce. zato je vaša zmaga noma zaslužena in nikoli preseneča!«

Ekipo Kranja so v Bormiu ljal: tehnični vodja Ivo Trn petan Iztok Belehar in po kapetana Milena Kordež, ki hkrati tudi tekmovalca, in ekipe Mišo Magušar (tekmovalci na paralelnem slalomu), Sašo Štamo Šter, Zdenko Pavec, Dušan Žič, Gorazd Vončina, Davor Slavc Zupanc, Matej Kranjč, Cuderman, Darja Križnar, Pavec, Mojca Maher, Milena čič in Jože Blažič.

Ker bosta ostali dve jugoslovanski ekipi Delnice in Sarajevo, ki nastopila na igrah (Gostivar na prvih igrah tretji) tako stitvi kot po številu točk tekmovalci Kranja, ima kranjska ekipa možnost za nastop v svetovnem nalu, ki bo v začetku marca v ciji. Kranjčani obljubljajo, da v primeru udeležbe dali vse in tudi v finalu dokazali, da miu niso bili slučajno prvotom in fantom iskrene čestitke!

J. Košnjek

NESREČE

TOVORNJAK ZANESLO

Kranjska gora — V petek, 8. februarja, ob 12.30 se je na magistralni cesti v Logu pripetila prometna nezgoda. Voznik tovornega avtomobila Janez Blatnik (roj. 1945) iz Ljubljane je peljal od Jesenic proti Kranjski gori; zaradi neprimerne hitrosti ga je v ovinku na mokri in spolzki cesti zaneslo v levo prav tedaj, ko je iz nasprotne smeri pripeljal voznik osebnega avtomobila Krešimir Ožegič (roj. 1931) iz Zagreba. Tovornjak je z zadnjim levim kolesom opazil njegov avtomobil po vsej dolžini, nato pa še avtomobil Antona Bobnarja iz Veržaja. V nesreči je bil voznik Bobnar hujše ranjen, njegov sopotnik Alojz Topolovec pa lažje. Škode na vozilih je za 70.000 din.

POLEDENELA CESTA

Kranj — V soboto, 9. februarja, ob 1.30 se je na regionalni cesti Kranj—Brnik v bližini odcepa za letališče pripetila prometna nezgoda na poledeneli cesti. Voznik osebnega avtomobila Dušan Skok (roj. 1957) iz Kranja je peljal proti Brniku, na poledeneli cesti pa je njegov avtomobil zaneslo v desno v varnostno ograjo in nato še v žično ograjo. V nesreči je bil voznik hujše ranjen in so ga prepeljali v Klinični center.

NI MOGEL PRAVOČASNO USTAVITI

Tržič — V nedeljo, 10. februarja, ob 15.30 se je na lokalni cesti v Ravnah pri Tržiču pripetila prometna nezgoda. Iz Podlublja proti Tržiču je vozil voznik osebnega avtomobila Marjan Klemenčič iz Podlublja, za njim pa Anton Hrovatič iz Raven. Ko je voznik Klemenčič zaradi sre-

čanja z nekim avtomobilom zmanjšal hitrost in rahlo zaviral, je moral zavirati tudi voznik Hrovatič, vendar pa mu zaradi neprimerne hitrosti ni uspelo pravočasno ustaviti ter je trčil od zadaj v Klemenčičev avto. V nesreči sta bila ranjena sopotnika v Hrovatičevem avtomobilu Jože Gradišar in Janez Likozar. Škode je avtomobilih pa je za 12.000 din.

SPREGLEDALA AVTO

Kranj — V nedeljo, 10. februarja, nekaj po 19. uri se je v križišču Koroške, Kidričeve in obvoznice pripetila prometna nezgoda zaradi nepazljivosti. Voznica osebnega avtomobila Smolnik Kobal Neda (roj. 1930) iz Ljubljane je peljala po magistralni Koroški cesti in zavijala v desno proti Ljubljani. Na desnem pasu pa je takrat stal osebni avtomobil z voznikom Jožetom Usenikom (rojen 1916) iz Ljubljane. Voznica je njegov avtomobil spregledala in silovito od zadaj trčila vanj. V nesreči sta bila voznica in sopotnica lažje ranjeni. Škode na avtomobilih pa je za 150.000 din.

L. M.

Umrla med prevozom v bolnišnico

Kranj — V nedeljo, 10. februarja, okoli 14.45 je med prevozom v Klinični center umrla Karmen Marčič (roj. 1951) z Rijeke, po poklicu učiteljica. V nedeljo jutraj je prišla na Krvavec smučat s skupino mladih. Že doma je použila tableto proti zobobolu, ki jo je menda mučil že ves teden. Tudi na Krvavcu se je slabo počutila, zato ni šla takoj smučat. Ob 10. uri je ponovno vzela močno tableto proti zobobolu, nato pa je skupaj z ostalimi pri kiosku pojedla klobaso. Po nasvetu kolegice je proti zobobolu popila še nekaj požirkov žganja. Kmalu pa je dobila več manjših napadov slabosti, večkrat se je onesvestila. Takoj so poklicali dežurno zdravnico, ki je po pregledu Marčičeve odredila prevoz v bolnišnico. Dekle so z akijem prepeljali do postaje žičnice in nato v dolino, od tam pa z rešilcem v Ljubljano, vendar pa ni bilo več pomoči. Vzroke smrti bo odkrila obdukcija.

Nezgoda na vlečnici

Vogel — V sredo, 6. februarja, dopoldne se je na vlečnici na Voglu pripetila nezgoda, ko je z vlečne vrvi padlo sidro na glavo smučarki Ann Cristin (roj. 1946) iz N. Zelandije. Ranjeno so prepeljali v jeseniško bolnišnico. Pri pregledu vlečnice so ugotovili, da je verjetno šlo za nepravilno montažo sidra na vlečno vrv.

DEŽURNI NOVINAR

tel.: 21-860

LAKE PLACID — Vse je priprava za jutrišnje slavnostno odprtje najstih zimskih olimpijskih igr tem ko so vsi naši šolci v Lake Placidu trenirajo sto dvanajst kilometrov od prizorišča olimpijskih igr. V Stowu imajo naši šolci idealne pogoje za trening. V taboru je igredno dobro razpore le Kuralt še vedno toži, da me je na umetnem snegu.

Naš olimpijski komite in v zentantje so izrazili željo, da bi slovensko zastavo na slavnosti rtrvi nosil Bojan Križaj.

Predsednik olimpijskega lord Killanin je pred zasedanjem pijaške komiteja v ponedeljek da je olimpijsko gibanje prelo čen položaj. Vse bolj in bolj se bojojko letnih olimpijskih igr skvi. Na prvem zasedanju je ameriški zunanji sekretar Vance razložil, zakaj je Amerika z državami proti olimpijskim igri Moskvi. Prav zaradi vojaške cije SZ v Afganistanu. Torej je sko gibanje res v hudi zagon. dovolj strpnosti, da se olimpijski komitej odloči. Politiko ne izkoriščati v športne namene.

VARŠAVA — Jugoslovanska ska delegacija, vodi jo predsednik ZKS France Popit, je že prišla šavo. V glavnem mestu Poljske na kongresu poljske partije. Pred dom je France Popit izjavil, da redno počašeni, da se bodo rezultati, ki so jih poljski dosežili v boju za družbeni in ski razvoj države.

WASHINGTON — Budimski jugoslovanski veleposlanik v tonu, se je sestel s svetovnim sednika ZDA za nacionalno Zbigniewom Brzezinskim. Med kom sta izmenjala mnenja o mednarodnih vprašanjih. Ugotovili ugoden razvoj med Jugoslova ZDA.